

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " 12.—
za četrt leta " " 6.—
za en mesec " " 2.—

V upravi prejemam mesečno K 1.10

SLOVENEK

Inserati:

Enostopna petivrstna (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13 "
za trikrat 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

Enostopna petivrstna (72 mm)
30 vinarjev

Izhaja:

vsak dan, izveniš nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Pokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
prejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6.
Avstr. poštne bran. račun št. 4.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 26.511. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Dr. Andrej Karlin — škof
tržaško-koperski.

Danes je došlo v Ljubljano brzojavno uradno poročilo, da je imenovalo Njegovo Veličanstvo cesar Franc Jožef I. za tržaško-koperskega škofa prevzvišenega gospoda kanonika dr. Andreja Karlina, stolnega kanonika v Ljubljani.

Prevzvišeni tržaško-koperski škof dr. Andrej Karlin je bil rojen dne 15. novembra 1857 v Stari Loki na Gorenjskem. Študiral je v Ljubljani gimnazijo in bogoslovje. Posvečen v duhovnika je bil 27. julija 1880. Kot kaplan je služboval visoki cerkveni dostojanstvenik v Smledniku, v št. Juriju pri Kranju in pri sv. Jakobu v Ljubljani do leta 1890, ko je odpotoval v Rim v »Animo« študirat pravo. V Rimu je ostal do leta 1892, ko je bil promoviran za doktorja obojega prava, nakar se je vrnil v svojo domovino. V Ljubljani je bil g. dr. Andrej Karlin imenovan za prefekta v Alojzijevešči do leta 1894, ko je postal gimnazijski katehet in profesor. Leta 1900 je bil dr. Andrej Karlin imenovan za kanonika, od leta 1905 do leta 1910 je pa bil sedanji tržaški škof ravnatelj »Alozijevešča«.

Dasi je bil prevzvišeni gospod tržaški škof preobložen s stanovskimi posli, se je z veliko vnemo in navdušenostjo udeleževal tudi krščanskosocialnega ljudskega delovanja. Sodeloval je ves čas pri ljudskem gospodarskem delu kot odbornik »Ljudske posojilnice« in »Vzajemne zavarovalnice« v Ljubljani. Nastopal je tudi svojčas kot govornik v »Katoliškem društvu za delavke«.

Vse svoje sile in moči je posvetil prevzvišeni sedanji imenovani tržaško-koperski škof cerkveni glasbi. Z vso vnemo, vztrajno in požrtvovalno je sodeloval pri »Cecilijanskem društvu« in v »Orglarski šoli« ter je nad šest let trudoljubno spretno urejeval »Cerkveni Glasbenik«.

Tržaško-koperska škofija dobi z dr. Karlinom za škofa moža, ki bo vse svoje delovanje posvetil ljudstvu, njegovi verski in kulturni povzdigi. Njegovo dosedanje plemenito, požrtvovalno delovanje je najboljšje merilo tudi za smer njegovega bodočega dela. Globoko naobražen, z globoko ljubeznijo do ljudstva bo tržaško-koperski škof

fiji pravi ljudski škof. Zato pa s polnim navdušenjem kličemo: Živel novi škof tržaško-koperski! Bog blagoslovi Tebe in Tvoje ljudstvo ter daj s Teboj ljudstvu tržaško-koperske škofije novo srečo!

Iz državnega zbora.

Včeraj zbornica ni zborovala, zato so pa zborovali razni odseki. Velika politična razprava v »Slovenskem klubu« je še včeraj zanimala tako poslance, kakor tudi časopisje, ki se je zelo pečalo z razpravo našega kluba. Poročali so vsi listi o njej. »Reichsp.« se je pečala s »Slovenskim klubom« na uvodnem mestu, in sicer zelo simpatično o katoliških Slovencih in njih težnjah.

Bančni odsek se je pečal včeraj z bančno predlogo. Dr. pl. Starzynski je zahteval, naj se parlament pozitivno izjavi o izplačevanju v gotovini. Kuranda naglašja, da so dobili Mažari dve ugodnosti. Izjavi se proti narodnim zahtevam, ki jih zahteva dr. Kramar. Choc je pobijal Kurando. Dr. Ellenbogen naglašja, da mora ostati glede na stalnost in solidnost našega gospodarstva banka neizpremenjena. Bilinski sodi, da bi izplačevanje v gotovini ne imelo neugodnih posledic. Ne nasprotuje, da bi bile zastopane v avstro-ogrski banki posamezne narodnosti, a da se vprašanje ne sme obravnavati kot politično vprašanje. Govorili so še dr. Urban, Holy, Prade, ki so se izjavljali proti zastopstvu Čehov v avstro-ogrski banki. Šramek se je zavzel za zastopstvo Čehov v generalnem svetu avstro-ogrskе banke.

Socialnozavarovalni odsek je včeraj nadalje razpravljal o starostnem in invalidnem zavarovanju.

V gosposki zbornici se je izjavila srednja stranka za Bienerthovo vlado.

Nemški »volksrat« na Češkem se je izjavil za zopetno imenovanje nemškega ministra krajana.

Ker Glabinski kot minister ne more biti več delegat, postane podpredsednik avstrijske delegacije poslanec dr. pl. Kozlovski.

Glede reorganizacije »Slovenske Unije«.

piše »Slavisches Tagblatt«: »Na podlagi sklepa parlamentarne komisije enotnega »Češkega kluba« 18. t. m. so zdaj Čehi in Jugoslovani šli na to, da »Slovensko Unijo« zopet reorganizirajo. V krogih, ki se jih to tiče, je resna volja, da ta važna slovanska politična

organizacija ostane in se ji z natančno določitvijo delokroga ter strogimi pravili osigura trajno življenje.«

Anarhija pri avtonomnih oblasteh v Istri.

Iz Voloske se poroča 19. t. m.: Hrvaško-slovenski istrski deželnozborski klub je imel tukaj sejo, v kateri se je razpravljalo o dogodkih v istrskem deželnem odboru. Deželni odbor je namreč potrdil vse proračune za leto 1911. italijanskih občin v nenavzočnosti hrvaškega deželnega odbornika, medtem ko je odrekel potrdilo proračunom hrvaško-slovenskih občin. Zaradi tega so seveda vse slovanske občine v Istri v ex lex stanju. Hrvaško-slovenski deželnozborski klub je z ozirom na to, da je vlada sankcionirala sklep dež. odbora, sklenil pretrgati vsako zvezo s trž. namestništvom. Izdal je tale komunike: »Postopanje hrvaško-slovenskega dež. odbornika se odobri ter se pozivlje, da vztraja na pričetu poti. Klub protestira najenergičnejše proti nepostavnosti potrditve proračunov italijanskih občin, pri čemur so italijanski člani deželnega odbora v sporazumu s c. kr. namestništvom kršili jasno zakonsko določbo § 42., 1. 2. Glede na neresiteve proračunov hrvaško-slovenskih občin se poudarja nasilstvo italijanskih članov deželnega odbora in konstatira tozadevna malomarnost c. kr. namestništva. Klub zagotavlja, da bo hrvaško-slovenski narod boj, ki mu ga je vsilil deželni odbor z odobrenjem c. kr. namestništva, izvojeval z uspehom ter si pridržuje pravico, storiti tozadevne korake v sporazumu z občinami.«

† Profesor Jožef Apih.

Mož, za katerim žalujejo Slovenci in ž njimi Družba sv. Mohorja, je deloval v prvi vrsti na znanstvenem polju. Rojen je bil leta 1853 v Zapažah na Kranjskem; služboval je več let kot profesor v Jičinu in na učiteljski v Celovcu. Zadnja leta je bil vpokojen in je skozi celo vrsto let marljivo opravljal težke posle lagajnika pri Mohorjevi družbi. Pisal je zgodovinske sestavke svoj čas v »Ljubljanski Zvon« in v »Slovensko Matico«, med drugimi »Žiga Herberstein« in spis »Kranjski stanovi«. Med vsemi spisi

se odlikuje njegova knjiga »Slovenci in leto 1848«, v kateri opisuje kulturne in politične razmere pred l. 1848 in pa vpliv tega leta na Slovence. Za Mohorjevo družbo je napisal knjigo »Naš cesar«. Profesor Apih je imel neko posebnost, da je rad zgodovinska dejanja z današnjimi razmerami v dotike spravljaj, zato so njegovi spisi splošno zanimivi. Pogreb pokojnika se bo vršil jutri popoldne. Pokoj njegovi duši!

Pred viharjem na Balkanu.

Balkan izgubiva zopet ravnotežje kakor kažejo vsa znamenja. Balkansko vprašanje še dolgo časa ne bo rešeno, in kaj pomenja balkansko vprašanje za ves kontinent, koliko je s tem vprašanjem na tehtnici ako se nesrečno reši se ne more prerokovati, niti podrobnejše določiti. Balkansko vprašanje je, kakor mora priznati tudi vsak diplomat najbolj kočljivo in obenem tudi najbolj važno, ker se ravno na Balkanu stikajo vse interesne sfere evropskih velevlasti. To je povod, da se velevlasti izogibajo vsaki komplikaciji, ker bi v nasprotnem slučaju morala posamezna velevlast konstruirati casus belli. Da bi imelo kaj takega velike posledice, je jasno, ker bi se potem balkansko vprašanje ne reševalo samo na Balkanu, marveč tudi drugod. To pa zato, ker igra zavezna politika na Balkanu veliko vlogo. Iz istih vzrokov so doslej igrala velevlasti z ozirom na dogodke na Balkanu večinoma vlogo gledalca oziroma svetovalca. Vedno so se izogibale velevlasti, eni ali drugi balkanski državi, kadar je bila mogoče v sili, pomagati z orožjem v roki. Skušale so posredovati samo z diplomatskim pisarjenjem ter z grožnjami ali obljubami. S to metodo so imeli diplomatje doslej še mnogo sreče. Zlo so lokalizirali, a ozdravili seveda ne. Vsled tega se seveda to zlo pojavlja vsako leto v večji ali manjši meri. Ako se bo sredstvo, ki se se ga posluževali diplomatje doslej, obneslo tudi v bodoče, to je seveda drugo vprašanje, na katerega bodo morale seveda razne balkanske države ob času odgovoriti.

Ob začetku mladoturškega gospodstva v turški državi, so končno mislile velevlasti, da so se rešile vsaj enega varovanja, ki je povzročal skrb. Postavil se je na lasne noge ter začel samostojno korakati, seveda še po otročje. Komaj pa je ta varovanec potrgal otroške čevlje, nastale so stare težkoče, nove nevarnosti in čim bolj ko se je gibal, tem večkrat je zadel zdaj

LISTEK.

P. L. Coloma:

Juan Miseria.

Povest. — Iz Španskega prevel E. T. (Dalje.)

X.

Med tem je deloval Lopezinek v mali politiki. Neki pisatelj pravi, da nimajo v veliki politiki ljudje nič opraviti, ampak samo načela; čustva nič, samo koristi; v veliki politiki se ne reče, da so človeka umorili, ampak da je bilo treba zapreko odstraniti. Mala politika ima vse te velike napa-ke na sebi, povrh pa še dobršno mero malih in smešnih; ona je mati tistih zakotnih Herostratkov,¹⁾ ki mislijo samo na to, kako bi sebe povzdignili, in ki ne poznajo drugega gesla kakor lastno korist.

¹⁾ Herostrat je bil slavohlepen Grk, ki je na vsak način hotel, da se njegovega imena ne pozabi, in je zato zažgal prekrasni tempelj Diane Efeške leta 356 pred Kristusom. Ta tempelj je bil tedaj ena najlepših stavb na celim svetu.

Vrtoglave sanje, blazni načrti, ki si jih ustvarjajo ti domišljavi pritlikavci, se ne dajo primerjati ničemur drugemu, kakor blodnjam razgrete vročinske domišljije. Lopezinek je bil prav tak mal politik, ki tudi ni pozabil gradov zidati v oblake: predvsem si je želel, da bi bil izvoljen za poslanca in že je videl, kako povsod tiskajo njegovo sliko in kako ga obdaja čast in slava.

Potem je v mislih razdelil Španijo na male zvezne države in se postavil eni za predsednika.

»Kdo ve!« je zamrmral v neumnem zadovoljstvu in se naslajal ob misli, da bo nekda v njegovih rokah vladarska moč.

A naenkrat stopi druga slika pred njegovega duha. Mislil si je, da je v stolnem mestu Španije; že ni bil več predsednik države Gadihanske, ali države Sevillanske. Bil je predsednik zvezne republike španske! . . .

Lopezinek je zamižal in stegnil roke, kakor da hoče zgrabiti to sijajno sliko in zagledal je pred sabo z ognjenimi črkami zapisani dve imeni: Napoleon I., Napoleon III.; častihlepni bedak je povesil glavo, kakor da že čuti težko breme vladarske krone, in drugič se mu je prikradla iz ošabnih ust beseda: »Kdo ve!«

Toda sanje minejo in resnica ostane; ko je Lopezinek odprl oči, ni videl druge republike, kakor republiko čevljev nad vrati očetove delavnice in ni slišal drugih glasov, kakor kako gospod Lopezin po podplatih nabija, in tedaj je on, prosvitljeni državljani, oče domovine,²⁾ odločni demokrat in republikanec, zatajil tiste čevlje, ki so ga redili, in, o napredek! — sramoval se je lastnega očeta! Prav tako hvaležen, kakor tista divja ljudstva, ki pozdravljajo solnce s preklinjevanjem!

Kadar so ga prevzele take misli, jo je urno pobral na cesto in se zaničljivo ozrl na nesrečnega Lopezina, ki je sključen čepel pri mizi in se pehal, da prisluzi kruha temu nevaležnemu sinu; v takih trenutkih je začutil neki notranji nemir, ki ga je imel častihlepni bedak za ogenj velcuma, pa ni bil nič drugega, kakor besna jeza in zaničevanje; in hitel je v republikanski klub razkladat strupene nauke, ki so sejali med onimi zaupnimi in nevednimi poslušavci pohlepno sovražstvo proti bogatim, zaničevanje do vere in silno lakomnost in čistiželjnost.

²⁾ »Oče domovine« je častno ime, ki so ga posebno stari Rimljani dajali za izredne zasluge, n. pr. če je kdo rešil državo nevarnega sovražnika.

Toda nekega jutra oče Lopezin ni več vstal s postelje; drugi dan ga je našel zdravnik v zelo nevarnem položaju in tretji dan mu je kar naravnost povedal, da naj uravna svoje račune na tem svetu, ker je prišla ura, da jih v kratkem poravnata tudi na onem. Naenkrat so bile vse sanje uničene in obupan je padel vznok na svojo smrtno posteljo. Vsi oni bedasti upi, da bi kedaj videl svojega sina na visokem političnem mestu, in da bi mu ta sin preskrbel pokojno in častipolno starost, vsi ti upi so naenkrat izginili, in ostal je pod njim grob, nad njim pa Bog, ki ga bo sodil. . . Lopezin ni bil brez vere: dal se je zaslepiti hudobnim naukom svojega sina, katerega je gledal kakor preroka; na zunaj se je delal, kakor da se čuti vzvišenega nad verske predsodke, v srcu pa nikoli ni tako čutil. In tako se je zgodilo, ko je gledal večnosti v oči, da je obrnil svoj pogled k usmiljenemu Bogu in prosil sina, naj pošlje po spovednika.

Lopezinek je nevoljen pogledal očeta, zakaj ta prošnja umirajočega je vzbudila v njegovem sebičnem srcu samo jezo. Kaj bi reko človeštvo o tem velikem možu, o globokem mislec, o tem močnem duhu, ki je skončaval svoje govore v klubu z besedami: »Državljan! Ne v imenu Boga, ki

tu, zdaj tam na odpor. In to v svojem najožjem okolišu, pri Albancih, pri Kurdi, Druzi in Arabcih. Potem so nastali zapletljivi z Angleško, Avstro-Ogrsko, s Francosko, z Rusijo in nazadnje z Italijo kakor kaže dogodek v Hodeidi in obmejni boji v Tripolisu. Kratko in malo rečeno, ni minil mesec, da bi se kak zunanji diplomat ne oglašil v Yildizu. Toda vsi ti neljubi dogodki so se poravnali. Neprimerno večje pa so nevarnosti, ki groze Mladoturkom od njihovih najbližjih sosedov. Tozadevno je položaj veliko bolj zapleten, mnogo težji, kajti tukaj igra veliko manjšo vlogo skrb za lastno eksistenco kot pa zagrizeno sovraštvo proti vsemu, kar je turškega in mohamedanskega. Grška je bila zelo oškodovana od svojih sosedov v Carigradu, ki preveč zaupajo vase. Boj kot je mnogo škodoval grški trgovini in prometu, ne da bi Turki s tem dosegli, da bi opustili misel na združitev Krete z Grško. Nasprotno: čim bolj se je Grke šikaniralo in poniževalo materialno, tem bolj je rasel njihov narodni ponos in obenem plemensko sovraštvo. Bulgarska, ki stremi po hegemoniji na Balkanu, je med sovražniki Turške, k čemur ni malo pripomoglo barbarsko postopanje turške vlade napram macedonskim Bulgarom. Da na Bulgarskem niso malo ogorčeni napram Turški, dokazuje že skoro popolni sporazum med patriarhatom in eksarhatom. To se pravi, da bo v boju proti Mladoturkom sledil temu koraku tudi sporazum obeh držav na političnem polju. Vse to, kar je bilo prej utopija, je moglo napraviti staro plemensko sovraštvo, ki so ga razneli Mladoturki v veliki meri in v novih oblikah. Tudi Srbija in Crnagora upati, da bosti ob priliki še kaj dobili od Turčije, ki se počuti že nekoliko tesno. Bratje v Stari Srbiji kličejo po osvoboditvi iz turškega robstva. V severni Albaniji poziva Isa Boljetinac k maščevanju turških nasilstev in temu se tudi pripisuje, da je izvršil tajno zvezo med vstaškimi Albanci in bulgarskimi četaš. Ako to upoštevamo, je lahko umljivo dejstvo, da je naenkrat nastala vstaja v vseh delih Macedonije. V čem se osredotočujejo skupna revolucionarna stremeljenja, ki jih priznavajo tudi oficijozni turški krogi kljub svoji navadni molčečnosti o pravem položaju? Ta zadeva je namreč, ki mohamedansko prebivalstvo na Balkanu vedno vzburja, to vprašanje tvori vedno skrb Turški in vevlastem, ki proučujejo to vprašanje že desetletja, a ni dospelo do nobenega trajnega zaključka, vsled bojazni, da bi same sebe ne obsodile z razsodbo.

Se je zima in na macedonski zemlji leži sneg. Ko pa bo vstajala pomlad, bo začela setev krvavo poganjati v bilke, katerih končni sad bo avtonomija Macedonije, ker končno mora tudi na Balkanu nastati mir in red. Gospodje diplomati bodo sicer v teh časih tudi pridno pri delu ter bodo trgali od Turške, kakor so jo prej branili pod pretnostjo miru. Med tem pa se kliče raz vseh prestolnih in predsedniških sedežev: »Mir! Mir!« In vendar ni miru

ga, ampak v imenu narave vas pozdravljam! Kaj bi ljudje rekli, če bi se njegov oče, recimo, pripravil na smrt kakor najnavadnejši katoličan, duhovnika pri vzglavju in križ ob ustnicah? ...

Zato je razjarjen pogledal Lopezina in odgovoril:

»Še tega se manjka ... Mislim, da sem vas zadosti učil, da bi take smešne praznovornosti lahko na miru pustili!«

»Fant!« je prestrašen vzkliknil Lopezin, »glej, jaz bom res umrl, to ni šala.«

»Pojte no, pustimo te otročarije; če se hočete spovedati, pa naredite kar luknjico v zid, kakor Turki delajo. Teh vrat mi pa noben črnih ne prestopi, dokler sem jaz živ ...«

In Lopezinek je zgrabil svoj zamazani klobuk in je odšel v klub ter pustil očeta samega v pekočih spominih na preteklost, gorečih željah za sedanost in v obupnem strahu pred bodočnostjo.

»Sin! Sin!« je klical starec in steval roke proti njemu, »ne pusti me umreti kakor psa!«

Brezbožni sin je slišal ta klic, poln neizrečene groze, in že se je mislil vrniti; a njegova sebična častilakomnost je vpila glasneje kakor vest, in šel je svojo pot. Rad bi bil umoril tisti glas, ki je kričal v njegovem srcu in šepetal je sam pri sebi:

»Ni tako slab; bo že še pozneje čas za njegovo željo.«

Ob enajstih je prišel Lopezinek domov iz kluba in je stopil v očetovo spalnico, ki je bila čisto v temi; nobenega šuma ni bilo slišati.

tam na Balkanu. Kajti mir bo nastal le takrat, ko se bo očistil Avgijev hlev, ki so ga sezidali v solnčnih deželah Balkana Turki in ki so ga vzdrževali več kot 4 stoletja. Takrat je bil Balkan krščanskim zahodnim državam predaleč, danes pa je moderni čas postavil s svojimi prometnimi sredstvi turški hlev pred vrata ostale Evrope, in čas je, da vzame ta Evropa v roke vile in metlo.

HRVATSKA.

Iz Zagreba poročajo: Včeraj zvečer je bilo zborovanje hrvatske delegacije budimpeškega državnega zbora, na katerem pa se vsled nezadostne udeležbe ni sklenilo nobenih definitivnih sklepov. Predmet posvetovanja je bilo vprašanje, kakšno stališče naj zavzame hrvatska delegacija v ogrskem državnem zboru in zlasti v debati o bančni predlogi. Na tem zborovanju se je tudi sprožila misel, da odlože hrvatski poslanci demonstrativno državnozbornske mandate ter preprečijo eventualno potom obstrukcije v hrvatskem saboru volitev nove državnozbornske delegacije, kar želi ban. Ako se bo koalicijska odločila za ta korak, jo bo državnopravna opozicija gotovo podpirala. V prihodnjih dneh bo hrvatska državnozbornska delegacija ponovno zborovala ter končno odločila o svojem bodočem postopanju.

BOSANSKI SABOR

ki bi imel biti sklican že 16. t. m., bo sklican šele 23. t. m.; v tem času upajo doseči sporazum med saborskimi strankami in vlado.

POKVARJENI ITALIJANSKI DREADNOUGHT.

»Tribuna« poroča: Novi dreadnought »Dante Alighieri« so morali olajšati za štiri topove zaradi znane konstrukcijske napake. Admiralni svet je tudi z ozirom na ta dreadnought sklenil vpokojiti viceadmirale Moreno, Viotti in Dereosi.

ITALIJANSKA BOJNA LADJA PLOVE PROTI LIZBONI.

List »Giornale d'Italia« poroča, da je italijanska križarica »Roma« odplula s tajnimi instrukcijami v Lizbono. Italijanska vlada hoče namreč imeti pred Lizbono svojo bojno ladjo v varstvo laških podanikov, ker se položaj na Portugalskem vedno bolj ostri.

ITALIJANSKA MORNARICA.

Italijansko finančno in mornariško ministrstvo sta se sporazumela, da se zvišajo izdatki za italijansko mornarico za 40 do 50 milijonov lir. 12 do 15 milijonov se bo porabilo za zvišanje števila moštva ter večjo porabo premoga, ostala vsota pa za gradbe novih ladij.

RUMUNSKI PARLAMENT RAZPUŠČEN.

Rumunska vlada je sklenila, da razpusti parlament 23. t. m. Splošne volitve bodo koncem februarja.

TURŠKA.

Carigrabski listi poročajo, da bo vlada poklicala 60.000 rezervnikov 1.,

2., 3. in 5. armadnega zbora k šesttedenskim orožnim vajam. Ko bodo ti odpušteni iz orožnih vaj, bo vpoklicala nadaljnih 50.000 rezervnikov. — Iz Bremerhafna poročajo, da je včeraj 19. t. m. pregledovala komisija šestih turških častnikov pet parnikov severonemškega Lloydja, ki jih namerava nakupiti turška vlada za prevoz svojih vojakov.

V »SVOBODNI« DRŽAVI.

Razmere na francoskih železnicah.

Na francoskih železnicah ne vlada bogve kako vzorne razmere, ker so preobtežene s prometom. Te razmere pa so sedaj še znatno poslabšane vsled zadnje stavke železničarjev. Zlasti je zanemarjena zahodna železnica. Akoravno so v zadnjem času oblasti nekoliko izboljšale ves sistem na progah te železnice, da odhajajo osebnih vlaki vsaj nekoliko točnejše kot preje, vendar pa so še zmeraj škandalozne razmere glede prevažanja blaga. Nek pariški časnikar se je pred dnevi vozil po zahodni železnici, ter je našel v bližini St. Germain-en-Laye 280 vagonov, večinoma naloženih, ki čakajo že tedne, da se jih odpošlje drugam. Pri Maisons Lafitte je videl 700 naloženih vagonov, od katerih so imeli posamezni napise »nujno«, ko so stali na stranskem tiru, ne da bi se moglo z gotovostjo reči, če kdaj pridejo v določeni kraj. Najnujnejše je treba pomoči v prometu v Havrom. Tozadevno je sicer pričakovati izboljšanja vsled pogodbe z sredozemsko železnico Pariz - Lyon, vsled katere bo na razpolago vsak dan 700 praznih tovornih voz. Misli pa se napraviti v Havru tudi poseben velik kolodvor, na katerem se bodo sestavljali odhajajoči vlaki. Naročene so tudi nove lokomotive, in namerava se tudi graditi direktno progo iz Pariza v Havre, ki se proračunava na 50 milijonov kron stroškov.

Dnevne novice.

+ **Tudi spodnještajerski Slovenci »izumirajo«!** Zagledal je zdaj beli dan tudi prvi rezultat famoznega ljudskega štetja na Spodnjem Štajerskem. Ptuj šteje 4637 prebivalcev, (1900: 4223), od teh Nemcev 3489, (1900: 2916), torej 573 več, Slovencev 392 (1900: 546), torej 154 manj! In to naj bo ljudsko štetje! Ali se nam ne bodo smejali Ašanti-zamorci pod vladjo svojega poglavarja Lulu-kulu, ki bo menda tudi v kratkem ljudsko štetje uvedel, pa si ga upa boljše in pravičnejše kakor avstrijska vlada? Ali če bi na Novi Guineji začeli Avstralci ljudi šteti, bi pripadnike tujih rodov preje v resnici požrli, da bi jih potem pri štetju samem ne bilo treba zatajiti, kar bi bilo vsekakor bolj pametno in dosledno kakor se dela v Avstriji. Sicer pa je to štetje slaba tolažba za Nemce, ker dejansko nič ne profitirajo, k večjem same sebe slepe. Radi tega ni na svetu nič manj Slovencev in tudi nič manj se ne bodo širili in nič manj Nemcem nevarni. Zatrli niste spečih, ne boste nas bdečih!

+ **Globoke žepe** nam očita glasilo ribnikarskega liberalizma, ko omenja, kako »Gospodar. Zveza« napreduje in je otvorila novo filialko za svoj vedno bolj množeči se promet. Res je; zadosti je pridnost in varčnost v naši organizaciji nabrala, da moremo gospodarsko čedaljebolj napredovati; nekateri liberalni žepi pa so sicer globoki, ampak imajo še to čudovito lastnost, da veliko vanje izgine, pa nič več vunj ne prikaže, tako da kaže za posebno lastnost teh žepov veliko zanimanje celo že državni pravdnik. Najbrž gre do »Jutrašem« zdaj te vrste žepi po glavi, da venomer o njih pišejo.

+ **Za smeh in kratek čas.** V parlamentu je mnogo smeha radi notice v »Montagsrevue«, češ, da je Ploj imel že justični portfelj v žepu — nazadnje pa se je zadovoljil z naslovom »senatnega predsednika«. Posebno se smeji naznanilo, da je Ploj bil že sprejemal gratulacije »bližjih prijateljev«. Tako pošteno še ni bil kmalu kedo potegnut, kakor v tem slučaju »senatni predsednik« od židovskega lista — in pa od »bližjih prijateljev«. Sedaj mu čestitamo še mi, da mu ne manjka nobena sladkost!

+ **»Ostmarka« noče biti katoliška?** Kakor znano, je škof dr. Nagl na Dunaju izdal jako umestno naredbi, da se morajo vsa društva v njegovi škofiji, ki se hočejo imenovati katoliška, podvreči nadzorstvu ordinariata, ako hočejo podpore od strani duhovščine. Liberalci in soc. demokrati so vsled tega zagnali velik krik, ker čutijo, da se bodo s tem katoliška društva reorganizirala ter okrepila, vpijejo pa tudi tisti dunajski nazovi - krščanski socialci, ki sicer katoličane s katoliško firmo slepijo, ne marajo pa, da bi cerkvena oblast kontrolirala njihovo »katoliško«

delovanje. In glej čudo! med temi se nahaja tudi »Ostmarka«, društvo, ki so je ustanovili krščanski socialci brez potrebe, samo da z najbesnejšimi nacionalci konkurirajo v preganjanju dunajskih Čehov. Dunajska akademična podružnica »Ostmarka« je zdaj na Dunaju zborovala in phil. Just ter iur. Kemptner sta ogorčeno konstatirala, da »Ostmarka« ni »klerikalna«, in da zoper vmešavanje škofa dr. Nagla protestira, češ, to pomeni »duševno jerobstvo«, ki si ga »katoliški« dijaki ne bodo pustili dopasti. — Glej jih no »katoliških« dijakov! Ni jim ljubo, da bi se delovanje »Ostmarke« djalo na cerkveno rešeto, ker vedo, da »Ostmarka« vse drugače kakor krščansko dela. Nas pravzaprav le veselji, da so ti dijaki svojo pravo barvo pokazali, ker se bo na podlagi tega tudi v »Ostmarki« pomedlo z ultranacionalnimi petelinčki, ki spadajo v katoličanstvo tako, kakor Pilat v vero.

+ **Kako se godi hrvaškemu kmetu.** Zadjnič sta sodnik in birič v nekem selu na Hrvaškem nekemu kmetu, ki je bil nekaj zadolžen, dala odnesti streho iz desk od bajte, zdaj pa je običinsko poglavarstvo v šestinah odredilo, da morajo kmetje za nek gozd, ki leži tako od rok, da se jim ne izplača drva sekati in na dom nositi, plačati za plačo logarju 13 K da v k a o d v s a k e p e č i ! Ubogi hrvaški kmetje tožijo tudi, da odvetniki neusmiljeno brez vzrokov tožbe odgodujejo, tako da stroški strahovito naraščajo. Hrvati pa so v svojem saboru kregajo dalje zavoljo praznih reči, kmečkemu gorja pa nobeden ne vidi — nasprotno, listi vseh strank pišejo, da je reforma sodstva nemogoča, ker bi bila — predraga! To so prijatelji ljudstva!

+ **Žalostno.** »Dom« javlja, da se je v Trstu več bogatih hrvaških rodov vpisalo za Lahe. Je zelo verjetno,

+ **Reformo gozdnega zakona in občinskega reda ter volivnega reda** je izdelal in predložil hrvaškemu saboru poslanec kmet Tomo Jalžabetić, član hrvaške kmečke stranke.

+ **Lep spomin na reško resolucijo.** »Dom« piše, da so se člani hrvaško-srbske koalicijske 23. rujna leta 1905 vrnili iz Belgrada, odlični z znanimi kolajnami, ki nosijo sliko Lajoša Košuta z napisom: »V spomin na mažarskega domoljuba!« Potem so pa šli in sklenili reško resolucijo. — To je tista koalicijska, ki se postavlja, kako hoče hrvaški narod osvoboditi!

+ **Poslanec štrekelj** je v zadevi murv, ki so se posestnikom na nepravilen način oddajale, obsojen na denarno globo in stroške, ker je tržaško sodišče razsodbo komenskega sodnika dr. Lavrenčiča v polnem obsegu potrnilo. Soobtoženi Godnič, njegova soproga in J. Kovačič so bili oproščeni.

+ **Podružnica Jugoslovanske Strokovne Zveze** se ustanovi 22. t. m. v St. Andrežu pri Gorici.

— **Cene argentinskega mesa** se bodo podražile. Da dajo ondotne družbe meso tako poceni, je čisto umevno ob velikih dobičkih, ki jih delajo. Dobitki treh največjih argentinskih tovarn za meso so znašali od 1898. do 1906. 18-7%, oziroma 11-2% in 9-5% povprečno. Dve teh tovarn sta leta 1902 razdelili celo 50% dobička.

— **Vič-Glince.** Katol. slovensko izobraževalno društvo vabi na svoj redni občni zbor, ki se vrši v nedeljo, dne 22. januarja 1911. ob 4. popoldne v Društvenem domu. Po končanem občnem zboru društva se vrši občni zbor telovadnega odseka Orel. Obeh občnih zborov se udeležite zanesljivo vsi člani in članice in tudi tisti, ki se želite vpisati!

— **Novice iz Pulja.** Cesar je imenoval za svojega tajnega svetnika poveljnika puljske vojne luke, podadmirala pl. Ripperja. — Dne 20. marca t. l. bo praznovan poveljnik puljske vojne luke podadmiral pl. Ripper 50letnico svojega aktivnega službovanja. 8. aprila t. l. pa bo obhajal isti jubilej namestnik poveljnika vojne mornarice, podadmiral Kneisler pl. Maixdorf. — Koncem februarja pride prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand s celo družino za dalje časa na Brionski otok.

— **Zanimivo novost** namerava vlada vpeljati na ljudskih šolah, namreč poduk v kuhinjstvu; ne na enkrat povsodi ampak polagoma. Vsaka šola bi imela poseben prostor z dvema ognjiščema, pri vsakem ognjišču bi kuhale po štiri učenke en dopoldne na teden; tako bi se vežbalo vsaki teden po 48 učenk. Za ta poseben trud bi učenke na dan, ko bi kuhale, dobivale zastoj kosilo; ako bi slabo skuhale, bi pa dobile kazen — namreč slabo kosilo.

— **Kapelice v ljudskih šolah** bodo priredili na Hrvaškem povsod ondi, kjer imajo otroci predaleč v cerkev. V kapelicah se bodo potem vršile šolske maše.

(Dalje.)

— **Kmečjsko predavanje.** V nedeljo, dne 22. t. m., takoj po popoldanski službi božji bode v Žabnici pri Škofji Loki predaval dež. sadj. instruktor M. Humek o sadjarstvu s posebnim oziranjem na tamkajšnje krajevne razmere.

— **Prebivalstvo Zemuna** znaša 20 tisoč duš.

— **V Solkanu** se snuje nova mizarška zadruga. Pristopilo je že lepo število mizarjev. Nova zadruga bi bila pod nadzorstvom zavoda za pospeševanje male obrti v Gorici.

— **Avstrijsko brodersko društvo** (Flottenverein) je v preteklem letu naraslo od 3253 članov na 10.000 članov. Glasilo tega društva »Die Flagge« se tiska v 12.000 izvodih.

— **Za starše pokonega Rusjana** je otvoril belgrajski list »Politika« denarno zbirko, in je kralj Peter že daroval 500 dinarjev.

— **Skloptično predavanje v Brežicah** priredi Katol. slov. izobraževalno društvo v nedeljo, 22. t. m., ob treh popoldne v veliki dvorani »Narodnega doma« o Lurdu. Vstopnina po 80, 40 in 20 v.

— **Laški števni komisarij** kažejo po Istri veliko prebrisanost. V Kaštelu pri Bujah so hodili ti veleumi 2000-letne kulture popisovat samo v tiste hiše, ki so poznane kot »čista laška kri«, Hrvate pa sploh niso vpisali, kakor bi ne eksistirali. Na ta način ni v Kaštelu seveda nobenega drugega življa, kakor laški. — V Piranski in Izolski občini so kar celo okolico vpisali kot italijansko, dasi živi tam več tisočev Slovencev. Bistre glavice v Piranu in Izoli so iznašle, da nosi slovenska okolica prodajati v imenovani mesti svoje kmetijske pridelke in mleko in se mora pri tem posluževati laščine, torej: občevalni jezik je — laški!

— **Na opeklinah umrla.** V Kopru je šla 74letna Marija Tamptenizza z gorečo petrolejsko svetilko v klet. Nankrat je začel njen mož grozno vpitje na pomoč iz kleti. Hitel je v klet, kjer je našel ženo vso v plamenih. Kljub hitre pomoči pa je vsled groznih opeklin umrla. Kako je nastala nesreča, se ne ve.

— **Umrl** je Anton Jejčič, podžupan v Šmarjah na Vipavskem.

— **Goriška deželna umobolnica** se otvori koncem tega meseca.

— **Umrl je v Gorici** g. Ivan Gabršček, poštni oficial v. p. in uradnik goriškega kmetijskega društva.

— **O umoru pri Podbrdu na Goriškem**, o katerem smo obširno poročali, objavlja železniško ravnateljstvo, da se umor ni zgodil v čakalnici ali pa blizu nje, ampak precej oddaljeno pri Bači. Sicer pa da se še ne ve, ali se gre za umor ali samomor.

— **Dr. H. Friedjung**, pomemben zgodovinar, znan po procesu v srbski aferi, je slavil te dni 60 letnico svojega rojstva.

— **Novi monoplan** po vzorcu Rusjanovega, na katerem je slednji ponesrečil, zgradi gosp. Merčep.

— **Umrl** je v Gorici jetniški paznik v pok. Ivan Lisjak.

— **Za doktorja prava** je promoviral v Pragi gosp. Vladimir Orel iz Prvačine.

— **Na 20 mesecev težke ječe** je bil obsojen v Gorici 25 letni Anton Strani iz koperskega okraja zavoljo več tatvin.

— **Julianovo delo v Slavoniji.** V vasi Bankovci je par mažarskih naseljencev in za te je hotel »Julian« ustanoviti šolo. Ker pa bi mažarskih otrok tudi za Julianovo šolo le bilo premalo, je julijanski učitelj iz Našic pričel pregovarjati Bankovčane, naj pošljejo svoje otroke v mažarsko šolo, ki jo bo društvo Julian čisto brezplačno zgradilo in vzdrževalo in bodo njihovi otroci dobili tudi knjige in vse druge šolske potrebščine brezplačno. Nevedni kmetje so se že skoro udali; v zadnjem trenutku pa so posegli vmes rodoljubni možje in dosegli, da se spomladi v Bankovcih zgradi hrvaška šola. Tamošnja zadruga je dala v ta namen 17.000 K.

— **Protihrvaški izgređi v Zadru** so bili minoli teden zopet na vrsti. Nek trgovec je imel v izložbi kip Sokola s hrvaško trobojnico; ima namreč glavno zastopstvo za ta proizvod neke tržaške trdke za ves Balkan. Zadrskim italijanskim petelinom to ni bilo povšeči, zato so se zbrali pred izložbo ter vanjo — pljuvali in jo onečevali z blatom, črnili in drugimi lepimi stvarmi. Udeleževala se je celo policija. Šele orožniki so napravili red.

— **Samomor maturanta.** Iz Gorice se poroča, da je pred nekaj dnevi izginil abiturient ondote realce, Jakob Kastenhuber iz Kereszteny na Ogrskem, ki je imel ponavljalni maturitetni izpit. Njegovo truplo je našel nek orožnik na Kalvarijski gori;

usmrtil se je z dvema streloma iz revolverja.

— **»Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju«** je prejelo od začetka decembra do 13. januarja sledeče darove: 200 K: Posavec na Dunaju; 100 K: Klub naprednih slovenskih akademikov v Celju; 50 K: sodni svetnik I. Nabernik; po 40 K: Mestno županstvo Idrija in sekc. svetnik dr. I. Zolgar; 30 K: Zupanstvo Litija; po 20 kron: Min. svetnik dr. J. Babnik, predsednik Ant. Delles, vladni svetnik Ant. Globočnik pl. Sorodolski, sekc. načelnik Vlad. Globočnik pl. Sorodolski, Anton Hrst, Iv. Knez, dr. Oskar Krajec, župnik Fr. Kušar, Neimenovan, dr. I. Oražen, Marija Seidl, polkovnik A. Susić, notar L. Sveec, dr. Drag. Treo, dr. H. Tuma in Al. Vodnik; po 10 K: Rajko Arce, dr. Aleks. Fatur, svetnik Vek. Furlan, Minka Hrašovec, vladni svetnik Iv. Ilc, Leopold Jonko, dr. Fr. Jurtela, E. Knez, notar J. Kogej, prof. dr. F. Kos, prof. dr. V. Kušar, dr. St. Lapajne, Iv. Mankoč, dež. šolski nadzornik Fr. Matejčič, Jos. Mejáč, sod. A. Mladič, ces. svetnik Iv. Murnik, eksc. dr. M. Napotnik, prof. A. Peterlin, prof. M. Pleteršnik, dr. Fr. Ks. Poček, dr. A. Povšič, Josipina Puppo, ravnatelj A. Reich, dr. Izo Reja, podpolkovnik I. baron Roscher-Rath, dr. Jan. Sernec, sodni svetnik Jos. Rotner, dr. Gv. Srebre, Jos. Stritar, Iv. Sepec, Iv. Škarja, dr. V. Štempihar, dr. A. Švigelj, A. Trevn, dr. P. Turner, dr. I. Verčon, dr. J. Wilfan in Fr. Žužek; po 8 K: dvorni svetnik Fr. Kolenc in dr. K. Pauer; 7 K: min. podt. dr. M. Škerlj; po 6 K: p. blag. Fr. Ferlan, prof. Fr. Gasparin, dr. K. Janežič, prof. R. Perušek, dr. R. Pipuš, Jak. Volk in dr. Fr. Žižek; po 5 K: dr. I. Benkovič, dr. A. Brenčič, dr. A. Brumen, Fr. Cerar, Iv. Gričar, Fr. Hmelak, dr. Fr. Horvat, dr. Juro Hrašovec, Iran. in pos. v Izlakah, dr. Andrej Korenčan, dr. Al. Kraigher, Iv. Kranjc, prof. L. Lavtar, ravnatelj Iv. Liebkounig, I. & A. Majdič, Iv. Mejáč, L. Mikusch, M. Pahernik, župnik A. Podhostnik, Iv. Pušar, ravn. H. Schreiner, K. Schweiger, dr. Jos. Sernec, sod. svet. Jos. Sitter, Otm. Skale, A. Šarabon, Juri Šenk, Al. Štrekelj, prof. Al. Tavčar, Gust. Vidic, ravn. I. Vidmar, ravn. I. Vončina, dr. Jos. Vošnjak, Al. Zajec, Norbert Zanier in dekan Jos. Zupan; po 4 K: dr. Fr. Detela, notar Al. Hudovernik, Štefan Klun, dr. Fr. Perne, L. Schwenntner, Fr. Štupar in dr. Jak. Toplak; po 3 K: mestni nadžupnik H. Angerer, Fr. Nemec, prof. Jož. Reiser in Fr. Žagar; po 2 K: Fr. Abulner, Mar. Bayr, V. Engelman, Iv. Engelsberger, Kmečka pos. in hran. Sv. Križ, župnik A. Kolar, V. Kopitar, Jos. Medica, dr. Jos. Pavlin, Rud. Pevec, M. Schuster, Mat. Sebenikar, dr. Fr. Vončina in Miha Zmavc. Skupaj 1483 K. Darove sprejema blagajnik Ivan Luzar, nadrevident j. ž. v pok., Dunaj II., Reiser-revident j. ž. v pok., Dunaj III., Reiser-

— **Razpisane srednješolska mesta.** Od 25. decembra 1910 do 13. januarja 1911, so bili izdani sledeči razpisi: Ravnateljstvo mesto: Praga-Mala stran (nem. g., 31. I.), Nikolsburg (g. 26. I.). — Klasična filologija: Freistadt (g., L. Gr. d., 15. II.) — Moderna filologija: Dunaj II. (I. r., Fr. D., 30. I.), Dunaj V. (r., Fr. D. 30. I.), Dunaj IX. (r., Fr. D., 30. I.), Budjevice (r., Fr. E., 5. II.), Plan (r., Fr. D., 5. II.), Iglava (r., Fr. D., 27. II.), Linc (g., D. I. gr., 15. II.), Steyr (r., Fr. D., 15. II.), Solnograd (r., Fr. D., 15. II.), Brno (2. r., Fr. D., 27. II.), Krnov (Jägerndorf r., Fr. D., 15. II.) — Zgodov.-zemljep. skupina: Budjevice (r., 5. II.), Gradec (g., 31. I.) — Mat. fiz. skupina: Ljubljana (r., M. Nl., 10. II.), Praga (III. r., M. Geom., 5. II.), Litomerice (r., M. Nl., 5. II.), Solnograd (r., M. Nl., 15. II.), Prostějov (Probnitz r., M. Nl., 27. II.), Inomost (g., M. Nl., 6. II.), Inomost (r., prov. mesto, M. Nl. 6. II.), Rovereto (g., M. Nl., 6. II.) — Prirodopisna skupina: Tešin (r., Ng. nl. m. (ali c.), 15. II.) — Kratice in znaki kakor navadno.

— **Originalne zapornice.** Vipavska železnica je napravila zdaj na več krajih zapornice, zapirajo se na ne, ker čakajo še na napise, ki niso še izgotovljeni. To je birokratičen kozel, da ni treba lepšega iskati.

— **Premiera nove hrvaške opere »Ogenj«**, ki jo je uglasbil Blagoje Bersa, a libreto spisal Nemec M. A. Willner, se je vršila v zagrebškem gledališču dne 12. t. m., a ni posebno uspela. Kritika sicer priznava velik talent skladatelja, pravi, da ima opera več prav lepih mest, a kot celota tudi veliko hih. Glavna napaka pa da je ta, da nima nič hrvaškonarodnega na sebi, da je anacionalna, kar se tembol občuti, ker je tudi tekst tuj — nemški.

— **Gorica šteje** po novem štetju 28.000 ljudi.

— **Zanimiva predstava »Fausta«** v Zagrebu. Na zagrebškem gledališču pripravljajo za prihodnji teden novo uprizoritev Gounodove opere »Faust«. Kot Marjetica nastopi iz prijaznosti operna pevka gđc. Vera Freudenreich, hčerka pokojnega Zvenka in unukinja Josipa Freudenreicha, ki se je izobrazil v Draždanah. Fausta pa bo pel sloviti tenorist Ivovski opere Lowczynski, a Mefista poljski basist Szeller. Tudi ostale vloge bodo v najboljših rokah.

— **Zopet samomor realca v Gorici.** Iz goriških listov posnemamo: Obesil se je v Gorici realčan Aldo Roth, star 17 let, na svojem domu via Municipio 10.

— **Rojak umrl v Ameriki.** Dne 12. decembra je umrl v Baggaley, Pa., rojak Fran Božič iz vasi Veniše v fari Leskovec na Dolenjskem.

— **Zahvala.** Podpisano prostovoljno gasilno društvo izreka prisrčno zahvalo vsem blagim darovalcem, ki so priskočili na pomoč bodisi s krasnimi darovi za srečolov, bodisi s preplačili na vstopnini v prid dobro uspele veselice. Hvala jim! Prostovoljno gasilno društvo Rateče na Gorenjskem.

Štajerske novice.

— **Š Ljudsko štetje v Gradcu.** Tukaj je bil pritisk na slovanske prebivalce od strani mestnih uradnih števnihi revizorjev oziroma hišnih gospodarjev silen. Le tiste se je vpisalo za Slovence, ki so to odločno zahtevali. Drugače nihče ni vprašal po občevalnem jeziku. Sigurno je, da se bo število Slovanov v Gradcu silovito razširilo proti onemu številu iz leta 1900. Prebivalcev šteje Gradec sedaj okrog 160.000, leta 1900 pa so jih našteali 138.000.

— **Š Mariborski občinski svet** je v svoji zadnji seji dne 18. januarja sklenil končno vendar razširiti znano blatno in ozko ulico Freihausgasse, ki je bila v deževnih dneh podobna hribovskemu klancu. Ta del ulice je bil tudi za pasante zelo nevaren, saj se niso imeli kam izogniti. Šele po dolgem preudarjanju so prišli mestni očetje do tega, da se da ulica razširiti le, če se podero obcestne stare hiše. — Sobotne semnje za svinje in teleta bodo prestavili na petek. — Spremeni se tudi mestni stavbeni red. Da bi pa poboljšali mestno gospodarstvo, to še mariborskim vsenemškim modrijanom do sedaj ni prišlo v glavo.

— **Š Nedeljski shodi.** Živahno deluje naša nepolitična in politična organizacija na Sp. Štajerskem. V Slov. Bistrici je zborovalo tamošnje »Slov. kat. izobraževalno društvo«, govoril je g. dr. Hohnjec. V Gornjem gradu je imel dobro obiskan shod poslanec dr. Verstovšek, ki je govoril o planinah. Komisar Sima-Gall je imel predavanje o raznih agrarnih zakonih. — V Št. Jerneju in Zrečah pri Konjicah je govoril poslanec dr. Korošec. — O jarenskem shodu poročamo na drugem mestu. — Poleg teh se je vršilo še cela vrsta manjših shodov.

— **Š Orel.** Na Polzeli v Savinski dolini so si tamošnji fantje ustanovili v nedeljo 15. t. m. nov telovadni odsek Orla. Pristopilo je 30 fantov. Govorila sta br. Čulk in dr. Jehart iz Petrovč.

— **Š Ustanovni član akad. društva »Zarje«** je postal gospod Franc Jarc, župnik v poklju v Ljubljani. Društvo se mu tem potom prisrčno zahvaljuje za veliko dušen dar 100 K.

— **Š Razpisane učiteljske službe.** V kozjanskem okraju so razpisane sledeče službe za učitelje oziroma učiteljice: V Št. Petru pod Sv. gorami, v Bučah, v Olimju in v Zagorju. V okraju Brežice: v Kapelah in v Globokem. Prosnje na krajne šolske svete do 7. februarja 1911.

— **Š V Št. Miklavžu pri Hočah** hoče ustanoviti mariborski mogotec Scherbaum šulferajnsko šolo. Na vse mogoče načine se lovi ljudi na limanice šulferajna. Ali se bo vsenemškim agitatorjem posrečilo zabiti to zagozdo v slovenski Šmiklavž, je drugo vprašanje.

— **Š Žetale pri Rogatecu.** Katol. bralno in izobraževalno društvo v Žetalah priredi v nedeljo, dne 19. januarja, po rani maši strokovno predavanje o zavarovanju. Govori uradnik »Vzajemne zavarovalnice« iz Ljubljane.

— **Š Shod štajerčijancev v Št. Lenartu v Slov. Goricah.** Končno se je štajerčijanec vendar zopet zasukalo. Že preložen shod šnopsarjev se vendar vrši v nedeljo, 22. t. m., v šentlenarškem »Vereinshausu«. Glavno besedo ima zopet Korlek Linhart. Deviza shoda bo: Rešimo šnops! V boj za šnops! Potne stroške plačajo Linhartu seveda ptujski žganjarji.

— **Š Slov. Bistrica.** Poročil se bo v nedeljo, 22. januarja, postajenačelnik gospod Jurij Grosek.

— **Š Srebrna poroka.** V Ceju sta v sredo, 18. januarja, obhajala srebrno poroko Avgust in Ana Egersdorfer.

— **Š Nova stavba za štajersko obrtno in trgovsko zbornico** se bo stavila prihodnjo spomlad v Gradcu. Graški mestni svet odstopi v to svrhu trgovski komori do 1500 kvadratnih metrov stavbišča, ki ga je kupilo mesto od vojaškega erarja. Stavba bo žanstropna.

— **Š V Novi Cerkvi pri Celju** je umrl g. M. Selčan, posestnik v Selcih. Dve leti je bil vsled hude želodčne bolezni priklenjen na bolniško posteljo. Bil je zvest naš pristaš ter je bil naročen na samo katoliške liste. Star je bil šele 40 let. Blag mu spomin!

— **Š Katoliško slovensko izobraževalno društvo v Studenci** pri Mariboru se čvrsto giblje. Redno vsako soboto zvečer se vrše predavanja. Zadnjo soboto 14. t. m. je predaval dr. Hohnjec o delovni pogodbi s posebnim oziranjem na delavske stavke.

— **Š Električna razsvetljava v Dobrni.** Dobrničani dobimo električno razsvetlavo. Začeli so s predelji. Napeljala se bo elektrika iz Vitanja iz električne centrale inženjerja Lintauerja.

— **Š Nesreča v delavnici južne železnice v Mariboru.** Dne 16. januarja krog poldne je delavec Boštjan Robaš v delavnici južne železnice v magdalenskem predmestju prišel vsled neprevidnosti med voz premikač in nek kotel. Pritisnil ga je s tako silo, da je dobil težke notranje in zunanje poškodbe. Prepeljali so ga v bolnišnico.

— **Š Prememba v srednješolski službi.** Profesor na mariborskem c. kr. moškem učiteljski g. dr. Mat. Potočnik je prošel kranjski in tudi štajerski deželni šolski svet, če sme menjati službo z enim profesorjem učiteljskega v Ljubljani. Poroča se, da sta oba deželna šolska sveta v to privolila. Tako se je vendar končno posrečilo Slovanu ravnatelju Schreinerju pregnati z mariborskega učiteljskega profesorja Slovenca.

— **Š Trdovratni samomorilec.** Iz Maribora poročajo, da je stražnik Perko ob Dravi dobil v nekem čolnu 38 let starega delavca Mat. Osenjaka, ko je hotel skočiti v Dravo. Osenjaka so prepeljali v njegovo stanovanje, kjer se je navidezno pomiril. Uro pozneje pa se je obesil.

Književnost.

— **• Zbirka ljudskih iger.** 14. in 15. zvezek. Cena vsakemu snopiču 80 vin Ljubljana 1910. Založila »Katoliška Bukvarna«. Kako zelo včasih tožimo da se premalo goji dramatika in da nam dobrih, za ljudstvo primernih in obenem tudi v estetičnem oziru dovršenih iger manjka! Toda stvar je pa časih tudi taka, da ne znamo izrabiti kar se nam nuj. »Zbirka ljudskih iger« je jako bogata zakladnica za naše odre na deželi in je tudi vedno boljša. Tako obsegata n. pr. pravkar izšla 14. in 15. zvezek igrokaze, ki imajo v vsakem oziru, bodisi kar se tiče snovi ki jo obravnavajo, bodisi kar se tiče zgolj lepoučnega strani veliko vrednost za izobraževanje igralcev in gledalcev in ki se bodo jako rade povsod igrale, ker nujajo izredno lepe in hvaležne vloge. Tu imamo dve zgodovinski igri »Junaška deklica« (Blaž. Ivana d'Arc). Devica Orleanska in »Turki pred Dunajem«, ki bosta za naše odre dragoceni pridobitvi in poglobili zmisel za velike zgodovinske dogodke v našem ljudstvu, prelepa in nežna mladinska igra pravljicega značaja »Materin blagoslov« ter dram i življenja prvih kristjanov »Sv. Boštjan« in »Fabiola in Neža«, ki nas živo uvajata v pomembno dobo boja med poganstvom in krščanstvom, rišeta ostro značaje in visoko navdušujeta za lepoto, ki je v katoliški veri. Naša izobraževalna društva bodo pač z veseljem segla po 14. in 15. snopiču »Ljudskih iger«, saj jih povsodi težko pričakujejo in se povsod tudi čedalje več in boljše igra. Cena vsakemu snopiču je 80 vin. in se naročata v »Katoliški Bukvarni«.

Ljubljanske novice.

— **Ij Zabavni večer** priredi v nedeljo zvečer ob 6. uri v »Rokodelskem domu« Katol. društvo za delavke z jako zanimivim sporedom. Kdor se hoče par ur dobro zabavati, naj pride!

— **Ij Jutri zvečer** bo živahno življenje v »Unionovi« veliki dvorani in v stranskih prostorih. Ob zvokih »Slov. Filharmonije« se bo razvila predpustna zabava podpornega društva delavcev in delavk c. kr. tobačne tovarne. Čisti dohodek je namenjen bolniškemu podpornemu skladu, torej tem večji vzrok, da pohiti na to zabavo vse, kar pošteno čuti. Če ima naše mesto od kora velik zaslužek, ima ga od tobačnega delav-

siva in to naj bi jutri upoštevali vsi sloji. Kakor vsako leto, bo tudi letos zabava tako nepriljubljena, da bo vsak udeleženec resnično zadovoljen. Vstopnina je nizka: samo 1 K. Jutri torej veseli ljudje med vesele ljudi!

Iz V zadregi so ostanki starega magistratnega gospodarstva, ker je užitniški uslužbenec vendarle dovoljena petodstotna draginjska doklada, da si so na vse pretege upili, da je ne bo in da se je »Jugoslovanska Stokovna Zveza« blamirala. Ko se je pričelo od ostankov starega magistratnega gospodarstva po Ljubljani vpiti, da v petodstotni draginjski dokladi mestnim uslužbencem niso všteti užitniški uslužbenci in da ti draginjske doklade sploh ne dobe, je na prošnjo »Jugoslovanske Stokovne Zveze« posredoval pri gosp. vladnemu svetniku vojvodu Laschanu g. mestni svetovalec Rojina, kateremu je g. vladni svetovalec obljubil pomoč. Na to obljubo g. vladnega svetnika je seve v proračunu sedaj petodstotna draginjska doklada, na katero liberalci niso nikdar mislili in katero so celo hoteli užitniškim paznikom odjesti, da bi potem lažje agitirali za svojo falitno stranko. Na pritisk »Jugoslovanske Stokovne Zveze« se je za paznike moralo nekaj storiti, da se bo pa še več, to je naša resna volja! Užitniški uslužbenci pa so že tako razsodni, da ne bodo šli na limonim, ki so v dobi liberalnega gospodarstva samo sebe mastili, za nižje pa nikdar niso imeli ne srca, ne pomoči. — Vse že komaj čaka veselega trenutka, da bo pokopani vsegamogočnost ošabne liberalne klike. In da se bo to zgodilo, to nam jamči novi volivni red. Zato pa je vse javkanje ostankov starega magistratnega gospodarstva zaman. Nastopila bo nova doba, doba pravice za vse!

Iz Znanstveni odsek »Maticе Slovenske« bo imel sejo v ponedeljek dne 23. t. m. ob šestih uri zvečer. Na dnevnem redu bo razgovor o pripravi za Jugoslovansko Enciklopedijo. P. n. g. člani oz. sodelavci naj blagovolijo do takrat pripraviti svoja poročila.

Iz Za rezervne častnike in moštvo. Kdor bi k letošnji orožni vaji hotel priti z avtomobilom ali z motorjem, naj to do konca februarja javi pri tukajšnjem okrajnem nadomestnem poveljništvu. Pri objavi je navesti tip in moč vozila, kakor tudi spada li šofer k domobranski ali k vojni rezervi. Rezervniki, ki pridejo k orožni vaji z avtomobilom, dobe na dan 30 K, oni pa, ki pridejo z motorjem, pa 6 K dnevne odškodnine. Šoferje preskrbuje vojaški erar.

Iz Umrl je v pokojeni strojevodja tobačne tovarne g. Anton Weiser, star 67 let.

Iz Zamenjani klobuk pri popoldanski predstavi dne 15. t. m. v gledališki desni pritlični garderobi se dobi v brivnici gosp. Ogriča, Židovska ulica št. 7. Oba kupljena v trgovini gosp. Vaneka, Sv. Petra cesta.

Iz Dražba zastavljenih predmetov »Mestne zastavljalnice« se vrši jutri cel dan, oziroma, dokler se ne razprodajo, v mali dvorani »Mestnega Doma.« Prodajali se bodo: šivalni stroji, različne knjige, kukala, perilo, obleka.

Slovanski vestnik.

sl Skabičevskij umrl. V Pavlovsku pri Peterburgu je umrl ruski pisatelj in literarni zgodovinar A. M. Skabičevskij, po rodu Poljak.

Stoletnico Frana Kurelac, znamenitega jezikoslovca in pisatelja, praznujejo Hrvati.

sl Nova železnica Paračin—Zajčar v Srbiji je bila te dni izročena prometu.

sl Na konferenci jugoslovanskih umetnikov, ki se je minulo nedeljo vršila v Belgradu, se je sklenilo: 1. da se spomladi leta 1912. priredi jugoslovanska razstava v Belgradu, iste jeseni pa v Sofiji; 2. da se jugoslovanska Zveza »Lada« udeleži razstave v Rimu leta 1913.; 3. da se ista udeleži vseslovanske razstave v Pragi leta 1914.; 4. da se vsako leto priredi po eno jugoslovansko razstavo in bo prva po onih v Belgradu in Sofiji na Cetinjah.

Češka rodoljubkinja. Praški »Narodni Listy« poročajo, da je zapustila Emilija Kralj v Příbramu pol milijona kron za javne dobrodelne namene. »Češka Matica Školska« je dobila od vsote 300.000 kron.

sl Ruske policijske revizije. Policijska revizija se je vršila nenadoma v zavodih katoliškega dobrodelnega dru-

štva v Kijevu. (To društvo je popolnoma podobno naši Vincencijevi družbi.) Preiskali so ljudsko kuhinjo, sirotišnico sv. Vavla, zavetišče za starce in zavetišče za brezposelne služkinje. Vzrok tej nepričakovani reviziji je menda bil, ker so v Zitomiru prišli na sled nekemu tajnemu samostanu. Ruska telegrafična agentura je raznesla o tem odkritju alarmujoče vesti po celi državi in vsled tega so postale državne oblasti tako nervozne. Najbrže je bilo pa dotično poročilo telegrafične agenture neresnično in je temeljilo na pomoti.

sl Reforma ruske policije. Obetane postave o državljanskih pravicah, nedotakljivosti osebne svobode in reforme administrativnega reda ne morejo na Ruskem dočakati belega dne. Namesto tega hiti pa vlada zelo z načrtom o reformi policije. Ta reforma bi požrla na leto 60 milijonov rubljev več kot dosedaj. (Torej veliko več kot v Avstriji dveletna vojaška služba.) Večji stroški bi narasli vsled povišanja plač in povišanja števila policijskega osebja. Če se primeri ta izdatek s skromnimi sredstvi, katere daje ruska vlada za šolstvo, se vidi v tem jasna slika ruskega sistema. Doslej ni imel gubernator ali okrajni glavar nobenega vpliva na odredbe policije ali žandarmerije, ki je odvisna neposredno od Petersburga. Celo nižji uradniki policije in žandarski podčastniki so imeli pravico pošiljati poročila neposredno v Petersburg. Po novem načrtu bi se to spremenilo in policija v guberniji bi bila podrejena gubernatorju, kateremu mora poročati o svojih važnejših odločitvah. Gubernatorji pa stoji v zvezi neposredno z osrednjo vlado politične agenture, policijskim oddelkom v ministrstvu, toda niso od njega odvisni in lahko postopajo samostojno. Na ta način bo gubernator načelnik policije svoje gubernije. Pri sebi bo imel posebno pisarno za policijske zadeve in posebnega uradnika, referenta za policijo. Na ta način hoče ruska vlada doseči enotnost pri postopanju oblastev v kakšnem kraju. Doslej namreč ni bilo med upravno oblastjo in policijo nobene zveze in večkrat sta nastopala gubernator in načelnik policije in žandarmerije v popolnoma nasprotni smeri. Vsakdo je bil absoluten vladar v svojem kraju. Gubernator lahko vsakega, kogar hoče, vsak trenutek administrativnim potom prežene iz kraja, tudi načelnika policije. Načelnik policije pa lahko brez navedenega vzroka vsakega, tudi gubernatorja vtakne v luknjo.

Srbski pravoslavni cerkveni kongres, ki je bil lanske jeseni radi političnih dogodkov odgođen, bo po cesarjevem dovoljenju sklican zopet med pravoslavno veliko nočjo in binkošti.

Za ureditev paše na bosanski meji se je v Dalmaciji sestavil odbor, ki je te dni bil pri deželnozborskem predsedniku dr. Ivčeviću in ga prosil, da se zavzame za stvar.

REPUBLIKANSKI MUZEJ V LIZBONI.

Magdeburg, 18. januarja. »Magdeburger Zeitung« poroča iz Lizbone, da so vsled odredbe predsednika Brage odstranili iz republikanskega muzeja vse predmete, ki spominjajo na padec dinastije.

Telefonska in brzojavna poročila.

NASILSTVA PROTI SLOVENCEM PRI LJUDSKEM ŠTETJU.

Dunaj, 20. januarja. Poslanec dr. Korošec je vložil v današnji seji državnega zbora interpelacijo radi nasilstev proti Slovincem pri ljudskem štetju na Dunaju, poslanec Grafenauer pa radi nasilstev pri ljudskem štetju proti Slovincem na Koroškem.

TAKTIKA »SLOVENSKEGA KLUBA«.

Dunaj, 20. januarja. Dunajski listi priobčujejo: O taktiki »Slovenskega kluba« bo odločeno tekem prihodnjega tedna. Odločitev stori najprej parlamentarna komisija, ki predloži svojo odločitev v odobrenje plenumu kluba. Parlamentarna komisija Slovenskega kluba ima 8 članov, od teh so se, kakor znano, za brezpogojne pristaše po dr. Korošču predlagane taktike izjavili le dalmatinski zastopniki, drugi člani parlamentarne komisije, Krek, Povše in Grafenauer so za politiko proste roke napram novi vladi. Razmerje glasov v parlamentarni komisiji bo skoro gotovo 3 proti 4. Odločitev bo v rokah

dr. Šusteršiča, ki se doslej ni izjavil niti za, niti proti dr. Krekovemu predlogu. V dunajskih listih je izraženo mnenje, da bo dr. Šusteršič odločil za dr. Krekovo taktiko. Kar se tiče »Slovenskega kluba« in »Slovenske Unije« ni mnogo nagujenja to razmerje tako nadaljevati, kakršno je bilo prej, ker bi samostojno postopanje »Slovenskega kluba« bilo za slovenske interese koristnejše. Nikakor se pa ne zavrača skupno postopanje s Čehi od slučaja do slučaja. To poročilo dunajskih listov samo beležimo brez vsake opombe.

IZ DRŽAVNEGA ZBORA.

Dunaj, 20. januarja. V današnji seji državnega zbora je govoril novi finančni minister dr. Mayer. Govoril je jako kratko. Opozarjal je na to, da je še-le pred kratkim prevzel finančno ministrstvo. Njegova rezerva karaktera zira ves sedanjí politični položaj.

POSLANEC ZAGORAC NA POTI V JERUZALEM.

Zagreb, 20. januarja. Poslanec Zagorac je odpotoval v Jeruzalem. Govoril se o nesoglasjih v Milinovi stranki. Sirijo se vidi, da se poslanec Zagorac namerava popolnoma odtegniti političnemu delovanju.

VEČINA HRVAŠKEGA SABORA ZASIGURANA?

Osijek, 20. januarja. Dr. Neumann, novi predsednik hrvaškega sabora, telefonira »Narodni Obrani«, da je večina v hrvaškem saboru zasigurana in s tem tudi saborova delozmožnost.

ARABCI PROTI TURČIJI.

Aden, 20. januarja. Iman Yahia je napovedal vojsko Turkom ter je poslal oborožene tolpe na vse strani v gore. Iz Jemena poročajo, da so Arabci razdrli brzozjavne zveze, pošte ne morejo več voziti. Šejk Buru paša se je pridružil vstašem. Glavno mesto vstaši oblega. Guverner je z moštvom popolnoma obkoljen.

SIBIRSKI IZGNANCI.

Peterburg, 20. januarja. Včeraj so odgnali v Sibirijo 200 političnih jetnikov, med njimi mnogo dijakov. Včeraj popoldne so se vršile policijske hišne preiskave v raznih mestnih okrajih. 15 oseb, večinoma dijakov, je bilo na novo aretovanih.

NOV USPEH ZRAKOPLOVSTVA.

San Francisco, 20. januarja. Zrakoplovec Ely je dosegel včeraj s svojim letalnim strojem nov uspeh. Skušal je poleteti s trdne zemlje na bojno ladjo »Pennsylvania« in nazaj, kar se je tudi popolnoma posrečilo. Na krov ladje se je popolnoma srečno spustil. Ta polet je vzbudil tem več zanimanja, ker ga je izvršil v megli in ladje ni bilo mogoče videti s kopnega. Da se je aviatiku olajšala orientacija, so dajali z bojne ladje znamenja s parno piščalko. Tudi polet nazaj na kopno se je posrečil brez nezgode.

„Slovenska Straža.“

Narodna dolžnost slehernega Slovenca je rabiti edino:

1. Užigalice »V korist obmejnim Slovincem.« Dobiti se morajo pri vsakem trgovcu, ki živi od našega ljudstva. Naročajo se pri Gospodarski Zvezi v Ljubljani.

2. Kolinska kavina primes »V korist obmejnim Slovincem.« Na vsakem ovitku mora biti pečat »Slovenske Straže.«

Kolinsko cikorijo v vsako hišo in ta bo vsak dan podpirala Slovensko Stražo. Od druge cikorije Slovenske Straže nima dobička. Zato zavedne slovenske gospodinje zavrnejo vsako drugo cikorijo in rabijo samo kolinsko v korist Slovenske Straže.

3. Drože, kvas iz drožarne J. Košmerla v Ljubljani, Franciškanske ulice št. 8. Slovinci bomo jedli samo tisti kruh, ki bo zamešen s Košmerlovimi drožmi. Slovenske gospodinje; domač izdelek so te drože, in najboljše, kar je tuje ni naše in ni dobro.

4. Še ta mesec pridejo v promet v korist Slovenske Straže papir, čistilo za čevlje in razne tkanine.

Razne stvari.

Zaroka nadvojvode Karola Franca Jožefa. Ogrski listi poročajo, da se bo nadvojvoda Karol Franc Jožef v kratkem zaročil z nadvojvodinjo Elizabeto, najstarejšo hčerko nadvojvodinje Marije Valerije.

Škof šopronjski, znani apologetični in asketski pisatelj dr. Ottokar Prohazka je te dni v ogrskem katoliškem Cer-

kvenem listu ostro grajal denarne spekulacije visokega ogrskega klera. Skoro istodobno pa je slovaški duhovnik v »Lidovih novinah« bičal te razmere in omenil, da je rajni velikovaraždinski škof Szmrecsanyi poldrug milijon kron zapustil svojim ljudem, cerkve in šole na deželi pa so revne, da bolj ne morejo biti. — V magnaških krogih vlada vsled tega veliko razburjenje, ima pa škof Prohazka čisto prav, ker se je dotaknil rakrane ogrskega in deloma tudi hrvaškega visokega klera.

Umor poljskega veleposestnika. Iz Varšave poročajo, da je v vasi Labzia ob prusko-ruski meji nek neznanec napadel veleposestnika Gniazdovskega, ko je zjutraj stopil iz vežnih vrat ter ga ustrelil z revolverjem. Morilec, ki je bržkone čakal na svojo žrtev, so takoj začeli zasledovati, vendar doslej še brez uspeha.

Norci umorili norca. Iz Kolína javljajo, da so v bližini norišnice v Anderbachu našli umorjenega nekega bolnika. Misli se, da so ga umorili drugi slaboumní bolniki zavoda.

300.000 kron zapustil dvanajsterim konjem. Akusius Bizony, brat mažarskega poslanca Emila Bizona, je umrl lani meseca aprila. Bil je neoženjen ter imel od vsega sorodstva samo sestro in brata. Zapustil je velikansko posestvo v vrednosti 300.000 K. To imetje, kakor tudi vso ostalo premoženje in nepremičnino je Bizony zapustil svojim dvanajsterim starim konjem. Za izvrševanje oporoke je določil društvo za varstvo živali. Sestra in brat umrlega sta ponudila temu društvu 100.000 kron, ako jima odstopi posestvo. Društvo pa se ni udalo, vsled tega sta brat in sestra vložila tožbo za razveljavljenje oporoke.

Časnikar — vojni minister. Iz Bukarešte poročajo, da dela v Rumunski sestava novega konservativnega kabineta mnogo preglatve ondotnim političnim, zlasti pa se v vseh vojaških in civilnih krogih živahno razmotriva dejstvo, da je ministrski predsednik Peter Carp poklical glavnega urednika konservativnega lista »Epoca«, Nikolaja Filipescu, kot vojnega ministra v kabinet. V Rumunski doslej še nikdar ni bil vojni minister kak civilist, sedaj pa je postal celo časnikar vojni minister. Filipescu je kot pisatelj mnogo naredil za prenovljenje konservativne stranke ter je bil že leta 1900. domenski minister.

Kako je prispeval apostat 200 kron za katoliško cerkev, poročajo iz Bregence. Stvar je namreč taka-le: V 67. številki lista »Vorarlberger Volksfreund« v Dornbirnu je napadel njegov urednik, ki je izstopil iz katoliške cerkve, na nesramen način župnika Jožefa Gschliesserja. Ta je tožil po dunajskem podžupanu dr. Porzerju urednika imenovanega lista, ki je bil prisiljen, da je napade preklical in obžaloval ter se je obvezal plačati 200 kron za popraviljanja dela župne cerkve v Carresu, župniji tožitelja. Na ta način je prispeval tudi apostat, seveda ne prostovoljno, nekoliko za katoliško cerkev. Da so predarlski svobodomisliči jezni vsled blamaže svojega urednika, je jasno.

Američani hočejo kupiti Jasno Poljano. Neki konzorcij američanskih milijonarjev hoče kupiti Tolstojevu Jasno Poljano, kjer hočejo ustanoviti trajno razstavo američanskih poljedelskih strojev.

Nasilnih smrti v Zagrebu je bilo minolo leto 51. Ustrelilo se jih je 5, obesilo 10, 4 so se zadušili, 8 jih je pri kopanju utonilo, 1 je šel sam v vodo po smrt, 2 je povozila železnica, 1 električni tramvaj, 1 avtomobil, 2 sta se zastrupila, 1 je ubila strela in 15 je raznih drugih slučajev nasilne smrti. Med umrlimi je 34 možkih in 8 žensk.

Mesto odvetnikov. Budimpešta ima 1701 odvetnika, med tem ko jih ima Dunaj samo 1100, Berlin pa celo le 1000.

Taft o Pearyju. Nemški poslanik grof Bernstorff se je razgovarjal v »Geografični družbi« s predsednikom Taftom. Bernstorff je govoril o nemškem zrakoplovstvu. Taft se je pa zavzel za Pearyja, ki trdi, da je odkril severni tečaj. Taft je rekel, da bi Pearyja proslavljali, če bi bil Nemeec ali pa Anglež, a ga ne, ker je Američan.

Nek nemški delavec je poslal v »Alldeutsches Tagblatt« dopis, ki ga list prinaša na uvodnem mestu. Dopis se tiče izvajanj belgijskega socialno-demokratskega vodje Vandervelde na shodu sociološkega društva na Dunaju, v katerih je pozivljal k narodnemu

H. SUTTNER
Ljubljana Mesni trg

ur, prva največja domača
exportna tvrdka ur, zlatnine
in srebrnine

Tovarniška var-
stvena znamka

„IKO“

Briljanti po nizki ceni.

Lastna tovarna ur v Švici.

miru in znosljivosti in primerjal avstrijske narodnostne razmere z belgijskimi. »Nemški delavec« se čudi Vanderveldovi nevednosti o avstrijskih razmerah, češ, kako more belgijske Nemce, Flamce in Francoze, torej tri kulturne narode, katerih vsak ima izobražen jezik, slavno zgodovinsko preteklost in prastaro umetnost in literarni razvoj — primerjati z avstrijskimi narodi, izmed katerih — izvzemši Nemce in italijanski drobce — se nobeden ne more sklicevati na gornje lastnosti belgijskih narodov. Sedaj torej vemo, da Čehi, Poljaki in vsi drugi slovanski narodi v Avstriji nimajo izobraženega jezika, nobene zgodovine, nobene umetnosti in nobene književnosti; to se pravi: vsi smo še pravcati barbari, ki nas more vladati le nemški pasji bič. Kaj vsega ne vedo taki le nemški delavci!

Bolgarska krona v nevarnosti. Policija v Sofiji je dobila pred kratkim dva pisma v svoje roke, ki sta vzbudila veliko senzacijo v visokih krogih. Ta dva pisma sta pisala dva sofijska politika, a sta bila naslovljena na Kruma Asena, sina bivšega bolgarskega kneza Aleksandra Batemberga. Akoravno ti pismi niste bili ničesar drugega kakor malo bolj ostri častitki za praznike, vendar je policija zasledila v njih nedopuščene aluzije na račun današnje vladarske hiše na Bolgarskem. Zaradi te zadeve je uvedena preiskava, ki se bo menda končala na ta način, da bosta oba politika morala iti k kralju Ferdinandu, da ga prepričata o svoji udanosti. A ta slučaj je dal mnogo povoda, da se v Sofiji zopet veliko govori o sinu bivšega bolgarskega vladarja. Tako je prišlo na dan, da Krum Asen redno dopisuje z mnogimi odličnimi Bolgari ter da se zanima za vse dogodke na Bolgarskem. Krum Asen je sicer še mlad človek, a zelo inteligenten. V njegovem dvorcu je nekoliko sob urejenih po bolgarskih običajih in dostikrat se tudi sam obleče v bolgarsko narodno nošo. Pred nekaj časa je hotel obiskati Sofijo in druga mesta na Bolgarskem. A ko je to zvedel kralj Ferdinand, je takoj odredil, da se je sporočilo Krumu Asenu, da mu ni dovoljen prihod na Bolgarsko. Bolgarski dvor se je bal, da bi ob priliki bivanja sina bivšega vladarja na Bolgarski ne prišlo do neprijetnih političnih demonstracij. Mogoče je ta bojazen opravičena, ker je nedavno neka bolgarska politična stranka preko svojega načelnika izjavila svoje simpatije za Kruma Asena, pretendenta na bolgarski prestol.

Sreča v igri. Mažar Nikolaj Szemere, ki je precej znan v športnih krogih, ima mnogokrat naravnost čudežno srečo v igri na karte. Nekoč je v treh nočeh dobil na kartah od poljskega grofa Potockega dva milijona kron. Pred več tedni se je naenkrat poročalo, da Szemere, ki je strasten nabiralec starin, prodaja svoj muzej najnevarnejših starin. Zakaj, ni nihče vedel, a domnevalo se je, da ginevajo milijoni. Pred kratkem se je pa zopet raznesla vest, da je v dunajskem jockey - klubu ob neki priliki pri igri obral tri dunajske aristokrate za nič manj kot 720.000 K.

Poneverjenja sodnega oficijanta. »Hlas Naroda« poroča, da je predstojnik okrajnega sodišča v Smichovu vložil kazensko ovadbo proti sodnemu oficijantu Karolu Czermaku, ker je porabil večje zneske, ki so jih deponirale stranke, večinoma notarji in zdravniki, pri sodišču. Czermak, ki ga že več dni ni v pisarno, češ da je bolan, je pobegnil.

Volk raztrgal šest oseb. V Lodzeju na Ruskem je te dni napadel volk družbo šestih oseb in vse raztrgal. Kmetje so šli nadenj in pri tem se je zgodila nova nesreča: krogla je po nesreči zadela kmečkega fanta, ki je na mestu ostal mrtev. Končno je tudi volk dosegel smrt.

Zaradi prodaje umazane literature zaprti. V Budimpešti je policija aretovala nekega trgovca, njegovo svakinjo in nekega agenta zaradi prodaje pornografskih knjig. Knjige so dobili od neke dunajske tvrdke ter so jih gotovo spečali za 200.000 K.

Stavka ob kronanju angleškega kralja. »New York Times« poroča, da je izjavil ameriški zastopnik angleške zveze mornarjev in kurjačev, da je prejel od generalnega tajnika Wilsona pismo, v katerem naznanja, da se za kronanje angleškega kralja pripravlja stavka v vseh angleških pristaniščih.

Osješko prebivalstvo z vojaštvom vred znaša po zadnjem ljudskem štetju 32.000 duš.

Za 40.000 mark ukradel las. V noči pretekle sobote so vlomili tatovi v neko brivnico v Frankobrodu ter ukradli za 40.000 mark las. Tatovi so se odpeljali s svojim plenom v Pariz, kjer obstoja mednarodna borza za lase, in kjer nameravajo svoj plen oroditi.

Častniški sluga vlomilec in deserter. Častniški sluga, 22 letni Nezmehl, je vlomil v erarično blagajno, vzel 700 kron in desertiral.

Učenjak aretiran kot vohun. Angleška policija je aretirala ameriškega živinozdravnika dr. Champlaina, ko je fotografiral živinske črede na otoku Guernsey. Ko so dognali, da ni vohunil, so ga izpustili.

Avstrijski akademiki aretovani v Rusiji zaradi vohunstva. Pred štirimi meseci so bili v Rusiji aretovani trije slušatelji lvovske gozdarske akademije vsled suma da vohunijo za Avstrijo. V avgustu lanskega leta so bili namreč poslani akademiki Stanislav Skowrsz, Kazimir Dombrovski in Jakovski v Rusijo, v vas Polomnijo, na posestva grofa Karwickega, da se izpopolnijo v praktičnih študijah. Grof Karvicki je dobrohotno sprejel mlade akademike ter jim plačeval za delo, ki so ga opravljali poleg šolskega na njegovem posestvu, po 50 rubljev na mesec. V oktobru pa je aretovalo orožništvo vse tri gojence gozdarske akademije pod pretvezo, da vohunijo za Avstrijo, ter jih izročilo sodišču v Žitomiru. Jakovski je takrat, ko so jih eskortirali v Žitomir, pobegnil, medtem ko sta oba njegova tovariša še sedaj zaprta v omenjenem mestu. Vsa posredovanja pri ruskih oblastih so ostala brezuspešna. Medtem pa sta dobila oba zaprta akademika obtožnico, v kateri se označuje lvovsko gozdarsko akademijo kot »vohunsko gnezdo«, ter da vzdržuje ravnateljstvo šolo samo za videz. V resnici pa da je namen šole samo ta, da se pošilja njene slušatelje na Rusko, da opravljajo tamkaj vohunska dela za Avstrijo. Ves zavod je za Avstrijo samo strateškega pomena. Gimnazijski profesor poslanec dr. Tomaszewski je zaradi opisanih razmer tudi vložil interpelacijo v poslanski zbornici.

Šolarji ponesrečili v gorah. V Inomestu pogrešajo že nekaj dni štiri gojence meščanske šole, ki so menda napravili izlet na gore ter bržkone ponesrečili. Bati se je, da so zmrznili.

Španski državni proračun za leto 1910. izkazuje prebitka 4.361.164 peset, kar pa je mogoče samo vsled tega, ker so izkazani višani dohodki, ki so v primeri z letom 1909. za 105 milijonov peset večji.

Stavka v Barceloni. Stavkujoči vozniki v Barceloni, katerih je 3000, so sklenili, da začno v ponedeljek zopet delati.

Stavka železničarjev v Mehiki. Iz Mehike se poroča, da so na 1000 milj dolgi progi južne pacifiške železnice začeli stavkati strojevodje, ker se ni ugodilo njihovim zahtevam po povišanju plač.

Belgijska princezinja Lujiza, bivša soproga koburškega princa Filipa, je zopet v denarnih zadregah. Ni še preteklo leto, kar je prejela dedščino, šest milijonov frankov, od svojega umrlega očeta kralja Leopolda, ko ji manjka že zopet denarja. Nujno rabi milijon kron ter upa dobiti denar v Budimpešti. Za jamstvo tega posojila naj bi služila njena dedščina iz premoženja bivše mehiške cesarice Karlote. Premoženje slaboumne bivše cesarice je naloženo pri pariškem Rothschildu ter znaša približno 60 milijonov frankov. Dediči bivše mehiške cesarice so belgijski kralj Albert in princezinje Lujiza, Stefanija ter Klementina. Omenjenemu posojilu ni ničesar na poti, samo kralj Albert se brani dati svoje dovoljenje.

Otroci, kateri huišalo

Pristna le s to znamko — ribičem — kot garancijam znakom SCOTT-ovega ravnanja.

najdejo v Scott-ovi emulziji gotovo pomoč. V nasprotju z navadnim ribjim oljem zaužijejo otroci Scott-ovo emulzijo vedno s posebno s astjo, in pri tem je tudi celo lažje prebavna kot mleko. Razumtega je pa tudi bolj učinkujoča in uspehi se po navi dokaže že po dvakratni m zaužitju, tako iz orne in močre so nene se tvin.

SCOTT-OVA EMULZIJA

se ponša s 34 letnim dobrim slovesom kot najboljšo sredstvo, ki daje slabotnim otrokom nove moči in novo zdravje.

Cena izvirni steklenici 2 K 50 v. Dobi se v vseh lekarnah.

PRIZNE CENE. Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 20. januarja.

Pšenica za april 1911	11.22
Pšenica za oktober 1911	10.67
Rž za april 1911	8.06
Oves za april 1911	8.67
Koruzna za maj 1911	5.68

Serravallo

železnato Kina-Vino

Higienična razstava na Dunaju 1906
Urjavno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.

Povzročila slast do jedi, okrepla živce, zboljša kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus.

Večkrat odlikovano.

Nad 7000 zdravniških spriceval.

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovlje.

Kurzi efektov in menjic.

dne 19. januarja 1911.

Skupna 4% konv. renta, maj—november	9315
Skupna 4% konv. renta, januar—julij	9315
Skupna 4-2% papirna renta, februar—avgust	9715
Skupna 4-2% srebrna renta, april—oktober	9705
Avstrijska zlata renta	11655
Avstrijska krona renta 4%	93
Avstrijska investic. renta 3 1/2%	8280
Ogrska zlata renta 4%	11175
Ogrska krona renta 4%	9205
Ogrska investicijska renta 3 1/2%	8150
Delnice avstrijsko-ogrske banke	1891
Kreditne delnice	67890
London vista	24012 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 mark	11737
20 mark	2347
20 frankov	1901
Italijanski bankovci	9460
Rublji	253 1/2

Vsem dragim prijateljem in znancem naznanjam bridko izgubo svojega dragega in skrbnega očeta

Franceta Štrajhar

ki so po dolgi in mučni bolezni, previdni s sv. zakramenti zaspali v Gospodu na svojem domu v Hrušovki fare Šmartin. Prebлага rajnega očeta prisrčno priporočam v pobožno molitev in blag spomin!

Št. Rupert, 19. jan. 1911.

Ivan Štrajhar
kaplan.

Sprejem več spretnih 183 4

ključavničarskih pomočnikov

Vešči vodovodnih inštalacij imajo prednost. Ivan Rebek, ključavničarski mojster, Celje.

Sprejme se

gospodinja

k trgovcu in gostilničarju na deželo; vajena mora biti vsega gospodinjstva kakor tudi dobra kuharica. Ozira se le na samostojno moč. — Naslov pove upravnistvo „Slovenca“.

Opr. št. Nc VII/III

Dražbeni oklic.

Po javni dražbi in iz proste roke se bode prodalo dne

27. in 28. januarja 1911

dopoldne ob 9. uri v Ljubljani: v skladišču Tomanova ulica, v pisarni Trdinova ul. cašt. 3, v skladiščih pri Perhovcu in pri Anžoku v Sp. Šiški in sicer: razne moke, otrobi, vreče, sodi, razno orodje, steklenice, 1 pisalni stroj, električne svetilke, trgovske knjige „Journal“, papirni material, razna sobna pisarniška in skladiščna oprava, dvigala, tehtnice, ročni voziček itd. Reči se smejo ogledati pol ure pred prodajo.

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani

oddelek V, dne 14. januarja 1911.

Zaradi smrti trgovca se takoj odda dobro založena in dobro idoča

trgovina s papirjem

galanterijo in solskimi potrebščinami na velikem trgu z zelo živahnim prometom v središču Ljubljane. — Naslov pove uprava „Slovenca“.

219 3-1

Na prodaj sta

dve hiši

z 18 sobami, elegantna žganjarija ter 1 sadonosnik, v sredi med dvema tovarnama, oddaljena eno minuto od kolodvoza Sevnica. Ena izmed teh hiš je pripravna za usako obrt. Natančno se izve pri lastniku Luka Senica, irgo-vec Smarje pri Sevnici (Štaj.). 200 2-1

Malo rabljeni gramofon

ki je stal nov 300 K, se ceno prod. Kje, pove upravnistvo „Slovenca“.

194 3

Za slabokrvne in prebolele!!!

Pijte pravi pristni Marsala, stekl. 7/10 K 1'50
Priporoča se tudi Malaga, stekl. 7/10 K 2'50
Najfineše vino Wermouth prodaja na debelo po jako nizki ceni 3930 12-1

FRAN GASCIO, Ljubljana, Lingarjeva ul. 1 (za šofitjo.)

Vabilo

na

trinajsti redni občni zbor

„Hranilnice in posojilnice v Ribnici“

registrirane zadruge z neomejeno zavezo

ki se bo vršil

dne 5. svečana 1911 popoldne ob 3. uri v uradni sobi hranilnice.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobrenje letnega računa za l. 1910.
3. Slučajnosti.

ODBOR.

V slučaju da ne bi bilo navzočih pri prvem občnem zboru zadostno število članov, vrši se pol ure pozneje na istem mestu, z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki pa sklepa brez-pogojno neglede na število članov.

W. letnik

Slov. trgovsko društvo „Merkur“ v Ljubljani
je izdalo 3518

Trgovski koledar

za leto 1911.

Koledar je trgovcem in satrudnikom nepogrešno potreben.
Cena 1 K, po pošti 1 K 20 v.
Dobiva se pri društvu in vseh knjigarnah.

W. letnik

Zlatnina
srebrnina, dragulji v raznovrstnih okusnih vzorcih in po priznanih nizkih cenah. — Za

ženine in neveste
velika izbira ur, prstanov, uhanov, verig, obeskov, zapeljivih, raznega namiznega orodja, cvetličnih vaz i. dr.

I. VECCHIET
zlatar nasproti glavne pošte
Ljubljana, Selenburgova ul.
Lastna delavnica. — Nakup in zamena stare zlatnine in drugega kamenja.

Hiša
enonadstropna, s šestimi sobami v Rožni dolini št. 217 pri Ljubljani se prodaja. Leži nasproti pekarije.

pisalni stroj
sistema REMINGTON
se prodaja po zelo nizki ceni. Vprašanja naj se izvolijo nasloviti na poštni predal št. 76 v Ljubljani.

J. KOPAC
lastnik prve največje slovenske svečarne v Gorici
ulica sv. Antona št. 7.

Priporoča prečistiti duhovščini, slav. cerkvenim oskrbnikom in p. n. slavnemu občinstvu 3315

čebelno-voščene sveče, zvitke, kadilo, med itd. itd.
Kakovost izdelkov in nizke cene izključujejo vsako konkurenco.

Vsak dan sveže pustne krofe
priporoča
Jakob Zalaznik
pekarija in slaščičarna
Ljubljana, Stari trg št. 21.
Podružnice:
Kolodvorska ulica št. 6
Mestni trg št. 6.

Za slabokrvne in prebolele
je zdravniško priporočano črno Dalmatinsko vino najboljšo sredstvo 2501
4 steklenice (5 kg) franko K 4.—
BR. NOVAKOVIC, Ljubljana.

Zlate svetilje: Berlin, Pariz, Rim itd.
Najbolj. kosm. zobo-
čistil. sred-
stvo
Seydlin
Izd. Seydl
Ljubljana, Stritarjeva ulica 7

Lep lokal
za trgovino se odda s 1. svečanom zraven trgovine Janko Češnika, Lingarjeva ulica.
Natančneje se poizve istotam.

Št. 111/V. u.

Razglas.

Podpisani mestni magistrat mladeničem rojenim leta 1888, 1889, 1890 in 1892, ki stopijo letos v naborna, odnosno črnovojna leta, naznanja:

1. da se bo dne

1. februarja ob 9. uri dopoldne vršilo žrebanje

v smislu §. 32 vojnih predpisov I. del v mestnem vojaškem uradu, Mestni dom, I. nadstropje. To žrebanje, h kateremu ima vsakdo pristop, velja za one mladeniče, ki izpolnijo letos 21. leto (rojstveno leto 1890) in torej letos pridejo prvič k naboru.

2. da so od 23. januarja do 1. februarja imeniki onih mladeničev, kateri pridejo letos k naboru, v omenjenem uradu in v uradnih urah vsakteremu na ogled. Kdor opazi kak pogrešek, napačen vpis, ali ima pomislek proti zaprošenim ugodnostim ali proti prošnjam za nabor v bivališču, naj to pismeno ali ustno naznani tukajšnjemu uradu;

3. da so od 23. januarja do 1. februarja v omenjenem uradu imeniki domačih in tujih, leta 1892 rojenih, letos v črno vojno stopivših mladeničev na ogled. Pogreški naj se pismeno ali ustno naznani tukajšnjemu uradu.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 9. januarja 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik:

Laschan I. r.

199

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Dekle z biseri. Povest iz Neronove dobe. 13. zvezek ljudske knjižnice. K 2-20, vezano K 3-20. — Navedena povest je istinito biserna povest, ki bo bravca privezala nase z neodoljivo silo in se mu po svoji krasni vsebini neizbrisno vtisnila v spomin.

Knjiga o lepem vedenju. Spisal Urbanus. K 3—, elegantno vezano K 4—. — Ze dolgo smo občutno pogrešali točnega navodila za olikano in oglašeno vedenje v družbi, kajti ne le naše ljudstvo, temveč tudi izobraženec mora imeti vočkrat pri roki zanesljivega svetovalca, kako mu je pri tej in oni priliki v družabnem življenju nastopati, da se ne zameri in ne pride v zadrego. Tej potrebi bo ta knjiga v vsakem oziru odpomogla.

Sociologija. Spisal dr. A. Ušeničnik. K 8-50, vezano K 10-80. — Celo veliki narodi nimajo dela, ki bi se moglo po znanstveni temeljivosti in obsežnosti ter po strokovni popolnosti meriti z navedenim delom našega domačega učenjaka. Dr. Ušeničnikovo sociologijo smemo s ponosom uvrstiti med najodličnejša dela svetovne znanstvene literature.

Poezije Anton Medved-ove.

I. del K 3-80, elegantno vezano K 5—; — II. del K 4—, elegantno vezano K 5-40. Poezije Medvedove, ki je pač ena naših najkrepkejših in najizrazitejših pesniških individualnosti, so v kras vsakemu slovenskemu domu.

Leposlovna knjižnica:

1. zvezek: **Razporoka.** Pavel Bourget. — Kalan. Roman. K 2—, vezano K 3—.
2. zvezek: **Stepni kralj Lear.** Ivan Turgenjev. — Povest. **Hiša ob Volgi.** S. Stepnjak. — Josip Jurca. K 1-20, vezano K 2-20.
3. zvezek: **Stráža.** Fran Virant. — Boleslav Prus. — Povest. K 2-40, vezano K 3-40.
4. zvezek: **Ponižani in razžaljeni.** F. M. Dostojevskij. — Vladimir Levstik. Roman v štirih delih in z epilogom. K 3—, vezano K 4-20.
5. zvezek: **Kobzar.** Taras Sevcenko. — Josip Abram. — Izbrane pesmi. Z zgodovinskim pregledom Ukrajine in pesnikovim življenjem. K 2-40, vezano K 3-60.
6. zvezek: **Mož Simone.** Champol. — V. Levstik. Roman. K 1-80, vezano K 3—.
7. zvezek: **Hajdamaki.** Taras Sevcenko. — Josip Abram. Poem z zgodovinskim uvodom o hajdamasčini. (Kobzar II. del.) Broširano K 1-50. (VI. in VII. zvezek skupno K 3-40, vez. K 4-50.)
8. zvezek: **Dolina krvi.** (Glenanaar.) A. Sheehan. — Fran Bregar. Povest iz irskega življenja. K 4-20, vezano K 5-80.

Kacijanar. Anton Medved. Tragedija v petih dejanjih. K 1-40, vezano K 2-40.

Roma. Silvin Sardenko. Poezije. K 2—, vez. K 3-20.

Andrej Holer. tirolski junak. Fran Rihar. Ljudska igra v petih dejanjih s predgovorom in sklepno sliko (18 moških, 4 ženske vloge). K —80, deset izvodov K 5—.

Črna žena. Povest iz domače zgodovine. K 1-40, vezano K 2—.

Ljudska knjižnica:

1. zvezek: **Znamenje štirih.** Conan Doyle. Londonska povest. K —60, skupaj vezan z II. zvez. K 1-80.
2. zvezek: **Darovana.** Alojzij Dostal. Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov. K —60, skupaj vezan s I. zvezkom K 1-80.
3. zvezek: **Jernač-Zmagovca.** Henrik Sienkiewicz. — Fran Virant. Povest. — **Med plavci.** Artur Achleitner. Povest tirolskega gorskega župnika. K —60, skupaj vezan s VI. zvezkom K 1-40.
4. zvezek: **Malo življenje.** Dr. Fran Detela. Povest. K 1—, vezano K 1-90.
5. zvezek: **Zadnja kmečka vojska.** Avgust Šenoa. Zgodovinska povest iz leta 1573. K 1-60, vezano K 2-60.
6. zvezek: **Gozdarjev sin.** Fran S. Finžgar. Povest. K —20, skupno vezano s III. zvezkom K 1-40.
7. zvezek: **Prihajač.** Dr. Fran Detela. Povest. K —90, vezano K 1-70.
8. zvezek: **Pasjeglavci.** Alojzij Jirasek. Zgodovinska povest. — **Kristusove legende.** I. Vodnjak modrih mož. — 2. Betlehemske detece. — 3. Sveta noč. — 4. Beg v Egipt. — 5. V Nazaretu. — 6. V templju. — 7. Tašćica. —

Splošno priljubljeni ljudski pisatelj nam tu slika v krasni povesti življenje na kmetih z vso svojo resnobo in težavami ter nam predločuje ljudstvo resnično tako, kakršno je.

8. Naš gospod in sveti Peter. K 2-20, vezano K 3-20.

Velika zgodovinska povest kmečkega punta na Češkem.

9. zvezek: **Alešovec.** Kako sem se jaz likal. I. del. K 1-20, vezano K 2—.
10. zvezek: **Isto II. del.** K 1-20, vezano K 2—.
11. zvezek: **Isto III. del.** K 1-20, vezano K 2—.
12. zvezek: **Dolžan.** Iz dnevnika malega poredneža. K 1-40, vezano K 2-30.
13. zvezek: **Haggard.** Dekle z biseri. K 2—, vezano K 3-20.

Povesti slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo. Andrej Kalan. Nova zbirka. I. zvezek. K —80.

Zadnji dnevi Jeruzalema. (Lucij Flav.) J. Spillmann J. D. Zgodovinski roman. 2 dela. K 3-80, vezano K 5-40.

Za križ in svobodo. Igrokaz v petih dejanjih (6 moških in 1 ženska vloga). K —50, pet izvodov in več po K —35.

Posebno za mladeniška društva pripravna igra polna navdušenja za krščanska načela.

Slovenska apostola. Sardenko. Zgodovinska igra. Ob 1025 letnici Metodove smrti (885—1910). K 1-20.

Slomšek o sv. Cirilu in Metodu. Ob 1025 letnici Metodove smrti (885—1910). K 1—.

Krek. Turški križ. (Igra v štirih dejanjih.) — **Tri sestre.** (Igra v treh dejanjih.) K 1—, 10 izvodov K 8—.

Vsebinska obeh, za mešane vloge prirejenih iger, je tako zanimiva ter za odrasle tako silajno prirejena, da se bodeta radi svoje lahke uprizorljivosti gotovo kmalu osvojili naše ljudske odre.

Zbirka ljudskih iger; dosedaj 11 zv. po K —80.

Ta zbirka je zlasti za naša izobraževalna društva, pa tudi za druge odra ljudskega in diletanškega značaja neobhodno potrebna; igre se dajo vse brez posebnih pripomočkov lahko uprizoriti.

Vsebinska:

1. zvezek: se začasno ne dobi.
2. zvezek: **1. Vedečevalka.** Gluma v enem dejanju. (6 moških vlog.) — 2. Kmet-Herod ali gorje mu, ki pride dijakom v roke! Burka s petjem v dveh dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. Zupan sardamski ali Car in tesar. Veseloigra v treh dejanjih. (10 moških vlog.) — 4. Jeza nad petelinom in kes. Veseloigra v dveh dejanjih za dekleta. (5 ženskih vlog.) K —80.
3. zvezek: **1. Mlini pod zemljo ali zadnje ure poganstva v Rimu.** Igra v petih dejanjih. (10 moških oseb.) — 2. Sanje. Igra s petjem v petih dejanjih. (11 moških vlog.) — 3. Sveta Neža. Igrokaz v dveh dejanjih. (12 ženskih vlog.) K —80.
4. zvezek: **1. Dr. Vseznal in njegov sluga Štipko Tiček.** Veseloigra v dveh dejanjih. (8 moških vlog.) — 2. Vaški skopuh. Igrokaz v treh dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. Novi zvon na Krtnah ali srečna sprava. Selska igra v treh dejanjih. (8 moških vlog.) — 4. Zakleta

soba v gostilni pri „zlati goski“. Burka v enem dejanju. (6 ženskih vlog.) K —80.

5. in 6. zvezek: **1. Garcia Moreno.** Zaloigra v petih dejanjih. (16 moških vlog.) — 2. Krčmar pri zvitem rogu. Burka v enem dejanju. (5 moških vlog.) — 3. Kukavica modra ptica ali boj za doto. Veseloigra v štirih dejanjih. (8 ženskih vlog.) — 4. Sveta Cita. Slika iz njenega življenja v treh dejanjih. (9 ženskih vlog.) — 5. Pri gospodi. Zaloigra v dveh dejanjih. (5 ženskih vlog.) — 6. Črevljar. Veseloigra v treh dejanjih. (6 moških vlog.) — 7. Kmet in fotograf. Komičen prizor. (3 moške vloge.) — 8. Kovačev Student. Burka. (6 moških in 1 ženska vloga.) K 1-60.
7. in 8. zvezek: **1. Sinovo maščevanje ali spustaj očeta.** Igrokaz v treh dejanjih. (8 moških vlog.) — 2. Za letovišče. Burka enodejanka. (12 moških vlog in 2 otroka.) — 3. Občinski tepček. Veseloigra v treh dejanjih. (13 moških vlog.) — 4. Dve materi. Igrokaz s petjem v štirih dejanjih. (12 ženskih vlog.) — 5. Nežka z Bleda. Narodna igra v petih dejanjih. (19 ženskih vlog.) — 6. Najdena hči. Igra za ženske vloge v treh dejanjih (9 ženskih vlog.) K 1-60.
9. zvezek: **1. Na Betlehemske poljanah.** Božična igra v treh dejanjih. (9 moških vlog.) — 2. Kazen ne izostane. Igra v štirih dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. Očetova kletva. Igra v treh dejanjih. (16 moških vlog.) — 4. Čašica kave. Veseloigra v enem dejanju. (8 ženskih vlog in dva otroka.) K —80.
10. zvezek: **1. Fernando strah Asturije ali izpreobrnjenje roparja.** Igrokaz v treh dejanjih. (11 moških vlog.) — 2. Rdeči nosovi. Burka v enem dejanju. (7 moških vlog.) — 3. Zdj gre sem, zdaj pa tja. Burka v enem dejanju. (5 moških vlog.) — 4. Poštna skrivnost ali začarano pismo. Burka v enem dejanju. (7 moških vlog.) — 5. Strahovi. (3 ženske vloge.) K —80.
11. zvezek: **1. Večna mladost in večna lepota.** Igrokaz v treh dejanjih. (14 ženskih vlog.) — 2. Repoštev, duh v krkonoskih gorah ali vsega je enkrat konec. Čarobna burka v petih dejanjih. (9 moških vlog.) — 3. Prepirljiva sosedali boljše je kratka sprava kot dolga pravda. Burka v enem dejanju. (4 moške vloge.) K —80.
12. zvezek: **(Za moške vloge: Izgubljen sin. V ječi. Pastirci in kralji. — Za ženske vloge: Ljudmila, Plansarica.)** K —80.
13. zvezek: **(Za ženske vloge: Vestalka. Smrt Marije Davice. Marijin otrok.)** K —80.
14. zvezek: **(Za ženske vloge: Junaška deklica. Devica Orleanska. — Za moške vloge: Sv. Boštjan. — Za otroške vloge: Materin blagoslov.)** K —80.
15. zvezek: **(Za ženske vloge: Fabiola in Neža. — Za moške vloge: Turki pred Dunajem.)** K —80.

Navedene igre so si vsled lahke uprizorljivosti in krasne vsebine v najkrajšem času osvojile vse naše domače odre.

Use te knjige se dobe v Katoliški Bukvarni v Ljubljani, v knjigarni „Ilirija“ v Kranju in I. Krojec nasl. v Novem mestu.